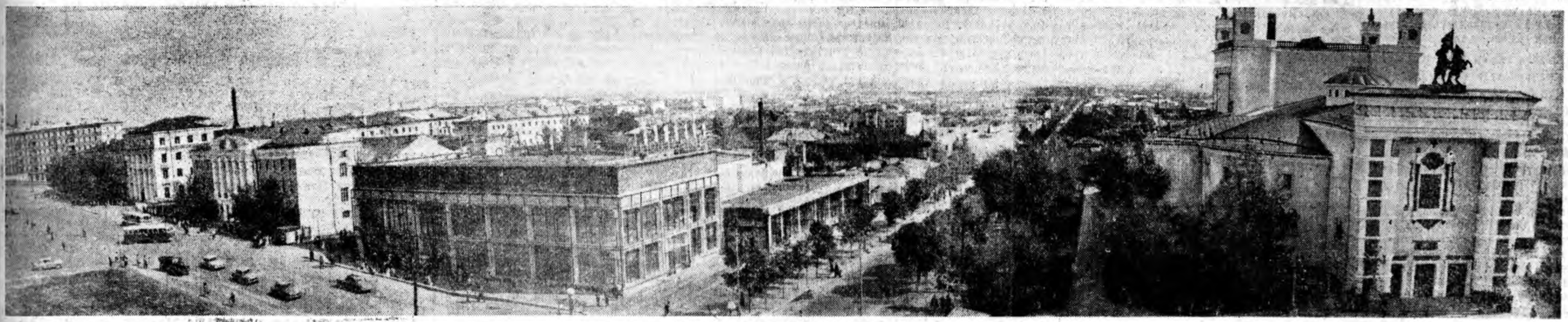
ХОДОДОО НАРАТАЙ БАЙГ УЛААН-ҮДЭ!

БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

43-дахи жэлээ гарана.

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 162 (11148) | 1966 оной июлиин 10, воскресени | Сэн 2 мүнгэн

КПСС-эй УЛААН-ҮДЫН ГОРКОМДО, ХОТЫН АЖАЛШАДАЙ ДЕПУТАДУУДАЙ СОВЕДЭЙ ГҮЙСЭДКОМДО, УЛААН-ҮДЫН БҮХЫ АЖАЛШАДТА

КПСС-эй Областной комитет, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум болон Министрнүүдэй Совет Улаан-Үдын анхан тогтоһоор 300 жэлэй ойн һайндэртэй дашарамдуулан, хотын ажалшадые халуунаар амаршална.

Гурбан зуун жэлэй урда тээ ород аяншад Үдэ мүрэнэй эрьедэ манай хотын эхин бологшо Удинск гэжэ түрүүшын заимка бариһан байгаа.

Энэ хотын бии бололго эндэхи хизаарые ажахын талаарнь ашаглаха, ород болон буряад арадуудай харилсаа холбоо тогтоохо, аха дүүгэй хани барисаа хүгжөөхэ хэрэгтэ ехэ үүргэ дүүргэө.

Хаанай засагта, буржуазида нютатай нюдарган баяшуул ба ноёдто эсэргүү хүдэлмэришэн ангиин революционно тэмсэлэй гайхамшаг хуудаһанууд Улаан-Үдын түүхэ домогто оронхой. Энэ хотын ородой хүдэлмэришэн ангиин революционно тэмсэлэй гайхамшаг хуудаһанууд Улаан-Үдын түүхэ домогто оронхой. Энэ хотын ородой хүдэлмэришэн анги большевигүүдэй ударидалга доро жагсан, Буряад ороной газар дайда дээрэ Совет засаг тогтоохын түлөө ажалшадай тэмсэл толгойлоо һэн.

Улаан-Үдэ хото Совет засагай жэлнүүдтэ, агуусхэ Ленинэй үүсхэлээр Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын ниислэл болоһонһоо хойшо үнэхөөрөө ехээр хүгжэн, һалбаран байна.

Улаан-Үдэ халаа Буряадай социалис нациин бүрилдэн нэгэдэлгын, эмхидэн бии бололгын, ород, буряад ба бусад арадуудай хоорондохи интернациональна холбоо барисаанай хүгжэлтын түб, манай Эхэ ороной Зүүн зүгтэхи захиргаанай, промышленна ба болбосон ехэ хотонуудай нэгэн болоо.

Буряад оронние индустритай болгон хүгжөөхэ, хүдөө ажахые хамтадхан нэгэдхэхэ, республика дотор соёлой хубисхал бэелүүлхэ хэрэгтэ эндэхи ажалшадай, хотын партийна организациин габьяатай байһаниинь бүгэдэндэ мэдээжэ.

Хотын ажалшад Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуусхэ дайнай һүреэтэй шанга үдэрнүүдтэ эрэлхэг габьяагай, ажалай баатаршалгын гайхамшаг жэшээнүүдые харуулаа бэлэй.

Дайнай хойто тээхи үедэ хотын промышленность, транспорт, ажахы болон соёл болбосорол хүсэн түгэлдэрөөр хүгжөө. Ленинэй орденто локомотив-вагон заһабарилгын, авиационно заводууд, Ленинэй орденто мяха-консервын комбинат, шэлэй, «Электромашина», «Теплоприбор» заводууд, нарин сэмбын фабрика болон бусад индустриальна предприятинууд Улаан-Үдын түхэл шарайе харуулна.

Эндэхи хүнүүд — түрүү хүдэлмэришэд, инженернүүд болон техникүүд, эрдэм болон соёлой ажал ябуулагшад, ажахынуудай албанай, хотын ажахын хүдэлмэрилэгшэд Улаан-Үдын алдар соло, омогорхолынь болоно. Эдэнэй зохёон байгуулхы ажалай ашаар Улаан-Үдэ хотын, тэрэнэй ажахын ба соёлой хэлбэришэгүй, түгэс бүрин хүгжэлтэ хангагдана.

Социалис мүрысөөнэй үргэнөөр хүгжэн дэлгэрһэнэй ашаар долоон жэлэй түсэб амжалтатайгаар дүүргэгдэө, промышленна үйлэдбэрилгэ хоёр дахин нэмээ. Манай түрэл хотын предприятинуудай бүтээн гаргаһан зүйлнүүд ороной 70 область ба республикануудта, дэлхэйн 36 орондо эльгээгдэнэ.

Хотын түхэл шэнжэ Совет засагай жэлнүүдтэ танигдахаар бэшэ болотороо хубилаа. Олон дабхар шэнэ гэрнүүд, бүхэли кварталнууд, үргэн үйлсэнүүд, проспектнүүд, сквернүүд, паркнууд — мүнөөнэй Улаан-Үдын түхэл шэнжэнь болоно.

Мүнөө үеын Улаан-Үдэ түрүү социалис соёлой, шэнжэлхы ухаанай хото, олон түмэн совет интеллигентнэрэй, студентнэрэй ажаһуудаг хото. Эндэ СССР-эй Наукануудай академиин Зүүн-Сибирьтэхи отделениин филиал, дүрбэн дээдэ һургуули, 12 техникум, 160 гаран һургуули ба хүүгэдэй эмхинүүд, 18 клуб, Соёлой ордонууд, театрнууд, музейнүүд, библиотекэнүүд хүдэлмэрилжэ байдаг.

Улаан-Үдын ажалшад хотынгоо алдарта революционно, ажалай гурим заншалнуудые нарин нангинаар сахидаг, арьбадхадаг, коммунис байгуулалтын хэрэгтэ зохихо хубитаяа оруулдаг байна.

Улаан-Үдын 300 жэлэй ойн баяр КПСС-эй XXIII съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр үүсхэгдэһэн патриотическа, ажалай ехэ дэбжэлтын оршон байдалда тэмдэглэгдэжэ байна.

Улаан-Үдын ажалшад шэнэ табан жэлэй түсэбэй даабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэхын тула бүхы хүсэ шадалаа, эрдэм мэргэжэлээ элсүүлэн зорюулха байха гэжэ КПСС-эй Областной комитет, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум болон Министрнүүдэй Совет этигэжэ байһанаа элирхэйлэн мэдүүлнэ.

Ажал хэрэгтээ, ажабайдалдаа, түрэл хотынгоо — Ленинэй орденто социалис Буряад ороной саашадаа һалбаран мандахын түлөө тэмсэлдээ бүри ехэ амжалта түйлахыетнай хүсэдэтэ улаан-үдынхид, таанарта хүсэнэбди.

КПСС-эй БУРЯАДАЙ ОБЛАСТНОЙ КОМИТЕТ.

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМ

БУРЯАДАЙ АССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ.

НИИСЛЭЛЭЙМНАЙ ҺАЙНДЭР

ҮРГЭН элдин Буряад ороноймнай тала дайдын дундуур аажамаар урдаһан Үдэ, Сэлэнгэ! Эдэ хоёрой урасхалаа нэгэдүүлһэн уулзуур дээрэ ерээдүйн ехэ хото — Буряадай ниислэлэй тогтохо зол хуби аяар гурбан зуун жэлэй саана заларгдаһан түүхэтэй.

Мүнөөдэр республикымнай ниислэл хото — Улаан-Үдын ажалшад баяр баясхаланта ехэ һайндэртөө хүрэжэ ерэбэ. Амгалан тайбанаар ажаһуудаг городойнгоо гурбан зуун жэлэй ойе урматай баяртайгаар тэмдэглэжэ эхилбэ. Совет засагай үедэ шууд түргөөр хүгжэжэ, республикынгаа индустриальна, культурна центр болоһон городоороо хүн бүхэн омогорхоно. Һүүлшын дүшөөд жэлэй туршада Совет засагай үедэ туйлагдаһан хүгжэлтые хараад үзэхэдэ айхабтар ехэ.

Түрэл коммунис партиимнай ленинскэ национальна политикын ашаар гуша гаран онуудта промышленна хэдэ хэдэн томо предприяти Улаан-Үдэдэ баригдажа эхилээ һэн. Тэдэнэй нэгэн Ленинэй орденто локомотив-вагон заһабарилгын завод. Урдань гээгдэнги ажахытай байһан Буряадай республикые индустриальна хүгжэлтэдэ оруулха, хүдэлмэришэн ангиие байгуулха ба национальна кадрнуудые бэлэдхэхэ хэрэгтэ тус заводой аша габьяа туйлай ехэ.

1934 ондо энэ заводто түрүүшын паровозой заһабариһаа гарахада хэды ехэ баяр, ямар ехэ зугаа болоо һэм. Мүнөө эндэ олон мянган хүдэлмэришэд ажаллана, ореооньһото электровоз, тепловоз, пассажирска вагонууд заһабарилагдана. Тэдэнэй ажал хэрэг урагшатай, өөһэдынь дундаһаа үнэн сэхэ, габшагай ажалаараа алдар солотой болоһон хүнүүд олон. Мэнэ һаяхан эрхим түрүү хүдэлмэришэн Борис Захарович Поздеев СССР-эй Верховно Соведэй депутат болгон һунгагдаа.

Үйлэдбэреэ үргэдхэхэ, ашаг олзо ехэтэй болгохо талаар партиин XXIII съездын шиидхэбэрие шууд сэхээр бэелүүлжэ байһан предприятинууд Улаан-Үдэдэ олон. Ленинэй ордендо һаяхан хүртэһэн мяха-консервын комбинат, «Электромашина», шэлэй заводууд, сэмбын фабрика болон бусад олохон предприятинуудай коллективүүд шэнэ табан жэлэй түрүүшын хахад жэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэн, түрэл городойнгоо алдарта ойе угтаба. Ниислэл хотымнай нилээд олон предприятинуудай нэрые алдаршуулһан эд бараан, элдэб түхеэрэлгэ ороноймнай дала гаран область, хизаарнуудта, хариин гүрэнүүдтэ эльгээгдэнэ.

Он жэлнүүдэй ошохо бүри улам ехээр ургажа байһан Улаан-Үдын соёлой хүгжэлтэ хэмгүй ехэ. Ленинэй орденто оперо, баледэй, ород болон буряад драмын театрнуудта дэлхэйн мэдээжэ композиторнуудай зохёолнууд табигдадаг болонхой. Буряад арадай дундаһаа урган гараһан бэлиг ехэтэй артистнууд олон. «Игорь тайжа» гэжэ оперодо Кончагай роль, «Русалка» оперодо Мельнигэй роль гүйсэдхэдэг СССР-эй арадай артист Лхасаран Линхсвоиной хонгёо хоолойн аялга гансахан Улаан-Үдэдэ бэшэ, харин Москва болон бусад городуудай театрнуудай ендэр дээрэһээ ханхинадаг болоһоор үнинэй. Тэрэшэлэн «Жизель», «Бахчисарайский фонтан», «Хун шубуута нуур» гэжэ баледүүдтэ Жизелиин, Заремын, Одилиин рольнуудые гоё һайханаар гүйсэдхэдэг СССР-эй арадай артист Лариса Сахьяновагай алдар соло бүхы орон соомнай суурхахаһаа байха, хариин гүрэнүүдтэ мэдээжэ.

Олоной һайшаал магтаалда хүртэдэг зохёол бэшэдэг, ирагуу найхан хүгжэм зохёодог, зураг зурадаг хүнүүд урган гараа. Тэдэнэрэй дунда улаан-үдынхид, литература болон искусствын орьёл өөдэ амжалтатайгаар дабшажа ябаһан хүнүүд. Городоймнай ажалшад иимэ бэлиг шадабаритай хүнүүдээрээ ходо омогорхон баясадаг гээшэ.

Городой ажалшадай ажаһуудалай эрилтэ хангаха предприятинууд: кинотеатр, клуб, библиотекэ улам олошорно. Байрын гэрнүүдэй барилга бүри үргэдэнэ. Ниислэл хотымнай дээдэ һургуулинууд, техникум болон училищинууд жэл бүхэндэ арадай ажахын, соёл болбосоролой хэдэн зуун мэргэжэлтэдые һурган гаргана.

Олон национальна совет арадай энхэ һайхан бүлэ соо ажаһууһан Буряад ороной ниислэлэй бүхы хүгжэлтые эндэ дэлгэрэнгыгээр харуулхын аргагүй. Мүнөө городоймнай ажалшад туйлаһан амжалтаараа һанаагаа амарнагүй. Ажал хэрэгтээ бии байһан дутагдалнуудые ямар аргаар усадхаха байһанаа мэдэнэ. Сэхыень хэлэхэдэ, дутагдалнууд олон. Гээгдэлдэ ороһон зарим предприятинууд үйлэдбэриингөө арга боломжо муугаар хэрэглэнэ.

Партиин XXIII съезд арадай ажахын али бүхы һалбаринуудые саашадань үргэнөөр хүгжөөхэ, ажалшадай ажаһуудалай эрилтэ хангаха хүдэлмэри эрид һайжаруулха талаар тодорхой зорилгонуудые табиһан байна. Тэдэ зорилгонуудые дүүргэхын тула городой предприятинуудай, худалдаа наймаанай организацинуудай, культурна ажаһуудалай эмхи зургаануудай коллективүүд зохихо хэмжээнүүдые хараалан, тэдэнээ заатагүй бэелүүлхэ болоно.

Түрэл коммунис партиингаа ленинскэ сэсэн мэргэн политикын хэлбэришэгүй бэелүүлэгдэжэ байһанай ашаар, аха дүү олон түмэн бүхы совет арадуудай, илангаяа агуусхэ ород арадай, үнэн сэдьхэлэй энэрхы туһаламжаар алишье талаараа түргэн хүгжэжэ байһан Улаан-Үдэ хотымнай өөрынгөө 300 жэлэй ойе ехэ амжалтаар угтажа байһаниинь хүн бүхэнэй нюдэндэ эли тодоор харагдана.

Промышленность, соёл гэгээрэлэй ехэ гуламта — Улаан-Үдэмнай хэтэ мүнхэдөө һалбаран хүгжэг!

КОММУНИЗМ ТЭЭШЭ ДАБШАНАБДИ

Улаан-Үдын 300 жэлэй ойдо зорюулагдаһан КПСС-эй Улаан-Үдын горкомой, горсоведэй баярай заседани

Үсэгэлдэр Улаан-Үдын оперо, баледэй театр соо хүн зон дүүрэн сугларба. Хүнүүд баяртай хүхюунүүд, бэе бэеэ түрэл городойнгоо алдарта ойгоор амаршалан, гар гараа барилсанад.

Городой ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ **С. М. Хабалов** республикынгаа ниислэл — Улаан-Үдын 300 жэлэй ойн баярай заседани нээжэ, МНР-эй ниислэл Улаан-Баатар, Сүхэ-Баатар хотонуудһаа, Сибирь болон Алас-Дурнын городуудһаа ерэһэн айлшадые амаршалба. Удаань баярай заседаниин Хүндэлэлэй президиумдэ КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүд нэрэлэмэ альга ташалган доро һунгагдаба.

Хонгёо дуутай горнын абяан соностожо, Улаан тугаа намилзуулһан пионернүүд зэлэ татан орожо, баярай заседанида хабаадагшадые амаршалаа.

Улаан-Үдын 300 жэлэй ойдо зорюулагдаһан элидхэл КПСС-эй Улаан-Үдын горкомой нэгэдэхи секретарь **В. Г. Бирюков** хэбэ.

— Манай городой ажалшадта мүнөөдэр айхабтар ехэ баяр баясхаланта үдэр болобо, — гээд элидхэлшэ үгэеэ эхилбэ. — Республикынгаа бүхы ажалшадтай, Эрхүү, Шэтэ, Якутск, Хабаровск, Красноярск, Кызыл, Омск болон бусад городуудай, Усть-Ордын, Агын буряадай национальна округуудай түлөөлэгшэдтэй хамта улаан-үдынхид түрэл городойнгоо 300 жэлые тэмдэглэжэ эхилбэ.

Хэнэйшье мэдэхээр, город бүхэн өөрын түүхэтэй байдаг. 1666 ондо Үдэ голой адагта ородой аяншадай заимка тогтооһон сагһаа хойшо Улаан-Үдымнай (тэрэ сагайхяар Верхнеудинскын) түүхын эхин һабагша татагдаһан гээшэ.

Улаан-Үдын аяар 300 жэлдэ оршожо байгаашье һаань, тэрэнэй бодото хүгжэлтэ имагтал Совет засагай түрүүшын жэлнүүдһээ захалһан түүхэтэй.

Адли тэгшэ эрхэтэй совет арадуудай эбтэй бүлын гэшүүн болоһон Буряадай республикын ниислэл Улаан-Үдэдэ нэн түрүүн индустриальна хүгжэлтэ захалһан байна. Түрүүшын табан жэлэй үедэ промышленна хэдэ хэдэн томо предприяти баригдаа. Тэдэнэй үйлэдбэридэ шэнэ техникэ, түрүү технологи хэрэглэгдэдэг болоһон, промышленна ехэ объектнүүдэй хажуугаар культурна ажаһуудалай гэр байранууд бодхоогдожо захалаа һэн.

Улаан-Үдын экономическа хүгжэлтэ Эхэ ороноймнай аха дүү арадуудай туһаламжатай нягта холбоотой юм. Городой промышленностиин барилганууд дээрэ ородууд болон буряадууд, украинецууд болон эвенкнүүд, татар, казахууд, бусад үндэһэ яһатанай түлөөлэгшэд суг хамта хүдэлмэрилнэ.

Городой, мүн республикын промышленна ехэ ажахы байгуулгада паровозо-вагон заһабарилгын завод ехэ нүлөө үзүүлһэн гээшэ. 1934 ондо энэ заводой үүдээр анха түрүүшын паровозой заһабариһаа гарахада, айхабтар ехэ амжалта туйлагдаа гэжэ тэмдэглэгдэһэн юм.

Эхэ ороноймнай зүүн зүгтэ мяханай промышленностиин томо предприяти бариха хэрэгтэй байһан. Тиимэ мяха-консервын комбинадые адуу һа малаар баян Буряадай республикын ниислэл хотодо бариха гэжэ тон зүб шиидхэгдэһэн юм. Дүрбэн жэлһээ зааха үлүүтэй саг соо баригдаһан энэ комбинат 1937 ондо ашаглалгада үгтөөд, Сибирь болон Алас-Дурна зүгтэй ажалшадые эдеэ хоолой зүйлөөр элбэгээр хангажа байна.

1935 ондо түрүүшын продукци үгтэһэн Улаан-Үдын шэлэй завод Буряадай индустриин түрүүшын ехэ предприятинуудай тоодо ороно.

Промышленна үйлэдбэриин хүгжөөгдэжэ эхилхэтэй хамта электрын элшэ хүсэнэй һайн бааза хэрэгтэй болоо. 1917 ондо оройдоо 480 ватт хүсэтэй тон тулюурхан электростанци байһан. Тиимэ дээрэһээ Улаан-Үдын теплоэлектроцентраль (ТЭЦ) баригдажа эхилээд, 1934 ондо ашаглалгада үгтэһэн байна. Мүнөө электрын элшэ хүсэнэй энэ эхин булагһаа гансахан город бэшэ, республикымнай олохон аймагуудай ажахынууд хангагдана.

Ниислэл хото Улаан-Үдэмнай республикынгаа промышленна түб байхаһаа гадна, соёл гэгээрэлэй гуламта болонхой. Революциин урда тээхи хуушанай Верхнеудинскда оройдоо хэдэхэн һургуули тоологдодог һэн. Агуусхэ Октябриин ашаар Буряадай АССР-эй байгуулагдаһанай һүүлдэ хэдэн олон дунда һургуули, техническэ мэргэжэлэй һургуулинууд, дээдэ һургуулинууд нээгдэжэ, арадай ажахын, соёл гэгээрэлэй элдэб мэргэжэлтэдые элбэгээр бэлдэнэ.

Улаан-Үдымнай ажалшадай культурна ажабайдалда ехэхэн хубилалта болоо. Энэ хубилалтын эхи заха туһай богонёор тогтохо болоо һаа, буряад арадай түүхэдэ анха түрүүшын театр — буряадай хүгжэмтэ драмын театр байгуулагдаһан.

Тэрэ сагһаа хойшо хори гаран жэлэй туршада буряадай искусство үзэгдөөгүй ехээр хүгжөө. Ленинэй орденто оперо, баледэй театрта дэлхэйн элитэ композиторнуудай зохёолнууд табигдана.

Городой соёл гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэридэ ехэ хубилалта болоо. Жэшээнь, революциин урда тээ Улаан-Үдэдэ оройдоо дүрбэ мянгаһаа дээшэ номтой ори гансахан библиотекын байһан һаа, 1940 ондо хэдэн зуу мянган боти номтой хэдэн арбаад библиотекэ хүдэлмэрилжэ байгаа. 1921 ондо М. Н. Хангаловай нэрэмжэтэ хизаар ороноо шэнжэлхэ музей нээгдээ. 1923 онһоо КПСС-эй обком болон республикын Верховно Соведэй ба Министрнүүдэй Соведэй орган — «Правда Бурятии», «Буряад үнэн» газетэнүүд гарана.

Городой хүн зоной элүүрые хамгаалха хүдэлмэри урдынхиһаа үндэһөөрөө хубилагдаа. Революциин урда тээ хэдэхэн оротой нэгэл больница байһан. Мүнөө хэдэн зуун хүнэй оротой республиканска, городой, ехэ ехэ предприятинуудай больницануудта олон зуун врачнууд, медицинын дунда мэргэжэлтэд хүдэлмэрилнэ.

Үйлэдбэри дээрэ шэнэ техникэ хэрэглэхэ, түрүү технологи нэбтэрүүл-

(Түгэсхэлынь 2-дохи нюурта)

СОВЕТСКЭ ДЕЛЕГАЦИ БУХАРЕСТҺЭЭ БУСАБА

Варшавска договорто хабаададаг гүрэнүүдэй Политическэ консультативна комитедэй зүблөөндэ хабаадаһан советскэ делегаци июлиин 8-да Бухарестһээ Москва бусаба. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев (делегациие толгойлогшо), КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, СССР-эй Оборонын министр, Советскэ Союзай маршал Р. Я. Малиновский, КПСС-эй Центральна шалгалтын комиссиин гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай таһагые даагшын нэгэдэхи орлогшо К. В. Русаков гэгшэдһээ делегаци бүридэһэн байгаа.

Нүхэд А. П. Кириленко, А. Н. Шелепин, П. М. Машеров, Д. Ф. Устинов, Б. Н. Пономарев ба бусад Внуковска аэродром дээрэ делегациие угтаа.

(ТАСС).

Монгол арадай һайндэртэ хабаадахаяа ошобо

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо М. Т. Ефремов түрүүтэй Советскэ правительственна делегаци Монголой арадай революциин болоһоор 45 жэлэй ойн һайндэртэ хабаадахаяа Улаан-Баатар ошохын тула июлиин 8-да Москваһаа мордоо.

(ТАСС).

ГЕОЛОГУУД ШАГНАГДАБА

Геолого-шэнжэлгын хүдэлмэри хүгжөөлгын, ашагта малтамалнуудтай газарнуудые шэнжэлэн олохын ба бэдэрэлгын талаар долоон жэлэй түсэбэй даабаринуудые дүүргэхэ хэрэгтэ амжалта туйлаһанай түлөө СССР-эй Геологиин министерствын харьяата предприятинууд ба эмхинүүдэй бүлэг хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшад, партийна, соведэй, профсоюзай, комсомолой эмхинүүдэй хүдэлмэрилэгшэд СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1966 оной июлиин 4-нэй Указаар СССР-эй орденууд, медальнуудаар шагнагдаба.

Тэрэ тоодо Буряадай АССР-һээ:

Ленинэй орденоор

Паданин Федор Петрович — Озерно партиин үрэмдэлгын мастер.

Ажалай Улаан Тугай орденоор

Продайвода Константин Матвеевич — КПСС-эй обкомой секретарь.

Соколов Петр Иванович — Багдаринай экспедициин үрэмдэлгын мастер.

Юнжуров Буда Банзаракцаевич — Буряадай геологическа управлениин транспортна конторын жолоошон.

„Хүндэлэлэй Тэмдэг" орденоор

Алдушин Владимир Егорович — Багдаринай экспедициин проходчик.

Бунаков Федор Сергеевич — Гуджирай партиин үрэмдэлгын мастер.

Добжаева Эмилия Дугаровна — Буряадай геологическа управлениин түбэй лабораториин ахалагша методист.

Рыбников Иван Петрович — геологическа-зураг буулгадаг экспедициин үрэмдэлгын мастер.

Титов Георгий Анисимович — Чайска партиин үрэмдэлгын мастер.

Урманов Николай Семенович — Гуджирай партиин начальник.

Цыренов Даши Мункуевич — КПСС-эй Хойто-Байгалай райкомой нэгэдэхи секретарь.

Цыренов Дашинима Цыренович — геологическа-зураг буулгадаг экспедициин ахалагша геолог.

„Шэн габьяата ажалай түлөө" медаляар

Айсуев Дондок Содномович — КПСС-эй обкомой инструктор.

Александрова Инна Сергеевна — геофизическэ экспедициин инженер-геофизик.

Богомол Петр Иванович — Ахын экспедициин проходчик.

Вьюгов Владимир Васильевич — Ахын экспедициин үрэмдэлгын мастер.

Жарчинский Иосиф Куприянович — Сэлэнгын экспедициин үрэмдэлгын мастер.

Зоричева Людмила Леонидовна — Үдэ-Витимэй экспедициин ахалагша геолог.

Миронов Яков Иванович — Багдаринай экспедициин жолоошон.

Третьяков Владимир Иванович — Сэлэнгын экспедициин токарь.

„Ажалдаа шалгарһанай түлөө" медаляар

Бабурин Леонид Михайлович — Хойто-Байгалай экспедициин ахамад геолог.

Воробьев Михаил Иванович — Озерно партиин үрэмдэлгын ахалагша мастер.

Мизерный Константин Емельянович — Үдэ-Витимэй экспедициин геолог.

Сафонов Владимир Романович — геологическа-зураг буулгадаг экспедициин үрэмдэлгын мастер.

Смирнов Алексей Николаевич — Нарһатын экспедициин үрэмдэлгын мастер.

Шаповалов Владимир Кириллович — техник-топограф.

Шелковников Михаил Филиппович — Багдаринай экспедициин ахалагша геолог.

1666 — 300 ЖЭЛ — 1966

КОММУНИЗМ ТЭЭШЭ ДАБШАНАБДИ

(Түгэсхэл. Эхиниинь 1-дэхи нюурта)

хэ талаар тон ехэ ажал хэгдээ. Гансахан уралан наримжуулгын дурадхалнуудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлгэhээ аяар 13 миллион түхэриг арьбалагдаhан байна.

Үнгэрhэн долоон жэл соо туйлаhан амжалтамнай хүдэлмэришэдэй, инженернүүд болон техниүүдэй оролдосото ажалай үрэ дүн болоно. Социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, эрхим hайн үрэ дүн туйлажа байhан коллективүүд олон.

Улаан-үдынхидэй омогорхол болохо ажалай түрүүшүүлэй тоо улам олошорно. Социалис Ажалай Герой, баритгашан Чойбон Цыбиков, СССР-эй Верховно Соведэй депутадууд: токарь Борис Поздеев, слесарь Владимир Немочин, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутат, ТЭЦ-эй хүдэлмэришэн Елена Иванова болон бусад олониие хэн мэдэхэ, танихагүйб.

Эрдэм ухаанай гуламта болоhон Улаан-Үдэдэмнай дүрбэн дээдэ hургуули, дунда мэргэжэлэй 12 hургуули, 10 техническэ училищи хүдэлмэрилнэ. hуралсалай эдэ газарнуудта хамта 65 мянгаhаа дээшэ залуушуул hуралсана. Институдууд болон эрдэм шэнжэлгын зургаануудта хахад 700-haa дээшэ научна хүдэлмэрилэгшэд ажаллана. Тэдэнэй тоодо хэдэн олон профессорнууд, элдэб эрдэмэй кандидадууд бии.

Мүнөөдэр түрэл городойнгоо 300 жэлэй ойе hайндэрлэжэ байхадаа ажал хэрэгэйнгээ зарим дутагдал тухай тогтохо шухала. Ушарынь тэдэ дутагдалнуудые түргөөр усадхалгаhаа шэнэ табан жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ ехээр дулдыдаха бшуу. Промышленнэ предприятинуудай үйлэдбэридэ байhан ехэ арга боломжонуудые элирүүлэн ашаглаха гээшэ бидэнэй гол зорилго болоно.

КПСС-эй XXIII съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, шэнэ табан жэлэй түсэб дүүргэжэ ороhон үедэ Улаан-Үдынгөө 300 жэлэй ойе тэмдэглэжэ байнабди. 1966—1970 онуудта хэхэ, туйлаха зорилгомнай айхабтар ехэ. Гол зорилгонуудай нэгэн тухай тоггобол, 1970 он болотор промышленна продукци үйлэдбэрилгымнай ниитэ хэмжээн аяар 50 процентээр ехэ болохо ёhотой. Партиин XXIII съездын табиhан зорилгые нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ хаба шадал городоймнай ажалшадта бии. Агууехэ Октябриин 50 жэлэй ойе, В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, хамаг арга шадалаа шэнэ табан жэлэй түрүүшын жэлдэ абаhан социалис уялгаа дүүргэхэ хэрэгтэ зорюулха байна.

Баярай заседаниин элидхэлэй hүүлээр Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ **К. Л. Барьядаев** Улаан-Үдын 300 жэлэй ойн баярай заседанида хабаадагшадые амаршалжа, КПСС-эй обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, Министрнүүдэй Соведэй амаршалга уншаба. Тэрэнэй удаа Монгол Арадай Республикын нийслэл — Улаан-Баатар хотын делегациие толгойлогшо нүхэр **Бямбаа**, МНР-эй Сэлэнгын аймагай Сүхэ-Баатар хотын делегациие толгойлогшо нүхэр **Даваажамс**, Сүхэ-Баатар хотын ажалшадай депутадуудай Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр **Аюша** гэгшэд амаршалгын үгэ хэлэжэ, Улаан-Үдын горсоведэй түрүүлэгшэ нүхэр Хабалов, КПСС-эй горкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр Бирюковто Сүхэ-Баатарай дүрэ зураг, «Монгол-совет хани барисаан мандаха болтогой» гэhэн бэшэлгэтэй Улаан туг бэлэг болгон барюулаа. Удаань Эрхүүгэй делегациие толгойлогшо нүхэр **Салацкий**, Шэтэ городой делегациие толгойлогшо нүхэр **Ключко**, Якутскhаа ерэhэн делегациие хүтэлбэрилэгшэ нүхэр **Спиридонов**, Кызыл городой делегациин толгойлогшо нүхэр **Красный**, Хабаровск городой делегациин толгойлогшо нүхэр **Крылов**, Омск городой делегациие толгойлогшо нүхэр **Демченко**, Красноярск городой делегациие толгойлогшо нүхэр **Сизов**, Усть-Ордын национальна округой делегациие толгойлогшо нүхэр **Хамаганов**, Агын национальна округой делегациие толгойлогшо нүхэр **Митупов** гэгшэд амаршалгын үгэнүүдые хэлэжэ, абажа ерэhэн бэлэгүүдээ баярай оршон байдалда барюулаа. Тэрэшэлэн Забайкальска сэрэгэй округой командалагша генерал-полковник нүхэр **Алексеев**, городуудай проект зохёодог Ленинградай институдай директор нүхэр **Нелюбин**, КПСС-эй Улаан-Үдын хүдөөгэй райкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **Иринчеев**, облпрофсоведэй секретарь нүхэр **Ринчино**, ВЛКСМ-эй обкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **Иванов** болон бусад амаршалгын үгэ хэлэhэн байна.

Улаан-Үдын 300 жэлэй ойтой дашарамдуулан, горсоведэй нэрээр СССР-эй болон РСФСР-эй хэдэ хэдэн министерствэнүүдhээ амаршалгын телеграмманууд абтаа.

Баярай заседаниин hүүлээр ехэ концерт болоо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улаан-Удын 300 жэлэй ойдо зорюулагдаhан КПСС-эй Улаан-Удын городской комитедэй, ажалшадай депутадуудай Соведэй баярай заседаниин президиум.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Т. И. КРАСИКОВАДА РСФСР-эй ГАБЬЯАТА ВРАЧАЙ ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

Арадай элүүрые хамгаалгын талаар габьяатай байhанайнь түлөө **Красикова Таисия Ивановнада** — Буряадай АССР-эй Улаан-Үдэ городой 1-дэхи больницын 2-дохи поликлиникые даагшада **РСФСР-эй Габьяата врачай** хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. ИГНАТОВ.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь С. ОРЛОВ.

Москва, 1966 оной июлиин 6.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

БУРЯАДАЙ АССР-эй АРАДАЙ ГЭГЭЭРЭЛЭЙ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДТЭ РСФСР-эй hУРГУУЛИИН ГАБЬЯАТА БАГША ГЭhЭН ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

Арадай гэгээрэлэй талаар габьяатай байhанайнь түлөө **РСФСР-эй hургуулиин Габьяата багшын** хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо.

1. **Булнаева** Ирина Ивановнада — Улаан-Үдэ городой юрэнхы эрдэмэй политехническэ 20-дохи дунда hургуулиин директорые hуралсалай хүдэлмэриин талаар орлогшо.

2. **Суетин** Иван Петровичто — Буряадай АССР-эй Гэгээрэлэй министрэй орлогшо.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. ИГНАТОВ.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь С. ОРЛОВ.

Москва, 1966 оной июлиин 6.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

И. В. ВОИНОВИЧТА РСФСР-эй ПРОФЕССИОНАЛЬНО - ТЕХНИЧЕСКЭ hУРАЛСАЛАЙ ГАБЬЯАТА МАСТЕРАЙ ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

Профессионально-техническэ hуралсалай талаар габьяатай байhанайнь түлөө **Воинович** Иван Васильевичта — Буряадай АССР-эй городской профессионально-техническэ 1-дэхи училищиин мастерта **РСФСР-эй профессионально-техническэ hуралсалай Габьяата мастерай** хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. ИГНАТОВ.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь С. ОРЛОВ.

Москва, 1966 оной июлиин 6.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Е. И. МУЛЬЧЕНКАДА РСФСР-эй ГАБЬЯАТА БАРИЛГАШЫН ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

Барилгын талаар габьяатай байhанайнь түлөө **Мульченко** Евгений Ивановичта — Буряадай АССР-эй Улаан-Үдэ городой харгы-барилгын управлениин начальнигта **РСФСР-эй Габьяата барилгашын** хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. ИГНАТОВ.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь С. ОРЛОВ.

Москва, 1966 оной июлиин 6.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

УЛААН-ҮДЭ ГОРОДОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИИН, БАРИЛГЫН, ТРАНСПОРТЫН ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДТЭ БУРЯАДАЙ АССР-эй ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭНҮҮДЫЕ ОЛГОХО ТУХАЙ

Промышленностиин, барилгын, транспортын талаар габьяатай байhанайнь түлөө, Улаан-Үдэ городой байгуулагдаhаар 300 жэлэй ойе тэмдэглэн, хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо:

Буряадай АССР-эй Габьяата инженерэй

Асеев Анатолий Семеновичто — Улаан-Үдын судна заhабарилгын заводой директор.

Кракашов Федор Васильевичта — барилга-хабсаралгын 834-дэхи поездын главна инженер.

Путерман Леонид Натановичта — Улаан-Үдэ городой генеральна түсэбэй главна архитектор.

Сыренова Дорида Семеновнада — Улаан-Үдын авиационно заводой цехэй начальник.

Буряадай АССР-эй Габьяата технигэй

Белявцева Серафима Федоровнада — Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи барилгын ба архитектурын хэрэгүүдэй талаар управлениин техник-геодезист.

Скрипкин Алексей Дмитриевичтэ — Зүүн Сибириин түмэр замай Улаан-Үдын отделениин замай гэр байшангай, түхеэрэлгэнүүдэй таhагай начальник.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо Д. РАДНАЕВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Л. САБУРОВ.

Улаан-Үдэ. Соведүүдэй байшан. 1966 оной июлиин 8.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР А. В. БУЛГАДАЕВТА БУРЯАДАЙ АССР-эй НАУКА ТЕХНИКЫН ГАБЬЯАТА АЖАЛ ЯБУУЛАГШЫН ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

Наукын, мүн багшанарай кадрнуудые бэлэдхэлгын талаар габьяатай байhанайнь түлөө, Улаан-Үдэ городой байгуулагдаhаар 300 жэлэй ойе тэмдэглэн, нүхэр **Булгадаев** Александр Васильевичта — СССР-эй Наукануудай академиин Сибириин отделениин Буряадай филиалай естественнэ наукануудай институдай директорэй орлогшодо Буряадай АССР-эй наука, техникын Габьяата ажал ябуулагшын хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо Д. РАДНАЕВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Л. САБУРОВ.

Улаан-Үдэ. Соведүүдэй байшан. 1966 оной июлиин 8.

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

Улаан-Үдэ городой арадай гэгээрэлэй, элүүрые хамгаалгын, культура болон искусствын хүдэлмэрилэгшэдтэ Буряадай АССР-эй хүндэтэ нэрэ зэргэнүүдые олгохо тухай

Арадай гэгээрэлэй, элүүрые хамгаалгын, культура болон искусствын талаар габьяатай байhанайнь түлөө, Улаан-Үдэ городой байгуулагдаhаар 300 жэлэй ойе тэмдэглэн, хүндэтэ нэрэ зэргэнүүдые олгохо:

Буряадай АССР-эй hургуулиин Габьяата багшын

Дружинина Екатерина Ильиничнада — 20-дохи hургуулиин багша.

Машанова Галина Яковлевнада — 46-дахи hургуулиин багша.

Степанова Ольга Павловнада — хүдэлмэришэн-залуушуулай халаанай 1-дэхи hургуулиин директор.

Хадаханэ Октябрина Трофимовнада — гэгээрэлэй, дээдэ hургуулинуудай, научна эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомой түрүүлэгшэ.

Буряадай АССР-эй Габьяата врачай

Боксер Любовь Владимировнада — городой физиотерапевтическэ поликлиникын главна врач.

Абашеева Хапхарай Даниловнада — городой 1-дэхи больницын отделениие даагша.

Омбоева Октябрина Матвеевнада — республиканска больницын стоматологическа отделениие даагша, медицинскэ наукануудай кандидат.

Буряадай АССР-эй культурын Габьяата хүдэлмэрилэгшын

Большаков Валентин Евграфовичта — Октябрьска районой Пионернүүдэй байшангай аккордеонистнуудай кружогой хүтэлбэрилэгшэ.

Буряадай АССР-эй Габьяата артистын

Амханова Валентина Ильиничнада — Буряадай гүрэнэй Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ драмын театрай артистка.

Васильев Бакалин Николаевичта — Буряадай гүрэнэй Ленинэй орденто оперо, баледэй театрай солист.

Хегай Олег Виссарионовичто — Буряадай гүрэнэй Ленинэй орденто оперо, баледэй театрай оркестрэй артист.

Цветкова Валентина Ивановнада — Буряадай гүрэнэй ород драмын театрай артистка.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо Д. РАДНАЕВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Л. САБУРОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан. 1966 оной июлиин 8.

РСФСР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

Буряадай АССР-эй Улаан-Үдэ городой предприятинуудай, организацинуудай түрүү хүдэлмэрилэгшэдые РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха тухай

Ажахын болон соёл культурын байгуулалтада эдэбхитэйгээр хабаадаhанайнь түлөө, Улаан-Үдэ городой 300 жэлэй ойн гүйсэhэнтэй дашарамдуулан, **РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар** иимэ хүнүүдые шагнаха:

1. **Абалакина** Тамара Яковлевнае — Зүүн-Сибириин түмэр замай Улаан-Үдын больницын врач.
2. **Ангапов** Семен Васильевичые — КПСС-эй горкомой секретарь.
3. **Антакшинова** Инесса Александровнае — КПСС-эй Октябрьска райкомой секретарь.
4. **Арокина** Эльвира Борисовнае — hooho угаадаг фабрикын хүдэлмэрилэгшэ.
5. **Арсентьева** Мария Васильевнае — трамвайн городской управлениин трамвайн жолоошон.
6. **Батуев** Пүрбо Батуевичые — автотранспортна ажахын жолоошон.
7. **Безвершнюк** Галина Александровнае — столовонуудай трестын овощехранилищиин бригадир.
8. **Бекина** Татьяна Степановнае — 39-дэхи найман жэлэй hургуулиин багша.
9. **Белоусова** Александра Иннокентьевнае — 7-дохи столовын үйлэдбэриие даагша.
10. **Бельков** Александр Григорьевичые — автобусуудай 2-дохи паркын жолоошон.
11. **Бестужев** Леонид Николаевичые — ажалшадай депутадуудай городой Соведэй гүйсэдкомой финансова таhагые даагша.
12. **Бобель** Борис Владимировичые — 802-дохи хүүргэ барилгын поездын таблуурщан.
13. **Бояков** Иван Яковлевичые — заводой харуулдагша.
14. **Браворенко** Евдокия Васильевнае — трикотажна фабрикын хүдэлмэрилэгшэ.
15. **Бровкина** Вера Алексеевнае — 1-дэхи дунда hургуулиин багша.
16. **Брюханов** Александр Андреевичые — 1-дэхи хилээмэнэй заводой дежурна слесарь.
17. **Верхотина** Галина Ефимовнае — 6-дахи эхин hургуулиин директорые hуралсалай-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин талаар орлогшо.
18. **Вижевич** Прасковья Михайловнае — хилээмэнэй комбинадай кондитер.
19. **Воробьева** Людмила Васильевнае — инфекционно больницын отделениие даагша.
20. **Головань** Андрей Ивановичые — ТЭЦ-эй цехэй начальник.
21. **Горькова** Евгения Федоровнае — нарин сэмбын фабрикын таhагай начальник.
22. **Гумниц** Пэся Рувимовнае — медицинскэ училищиин директор.
23. **Гурьянова** Надежда Петровнае — «Байкал» гостиницын дежурна администратор.
24. **Давыдова** Анастасия Никифоровнае — локомотив-вагон заhабарилгын заводой больницын отделениие даагша.
25. **Дамбуев** Ким Николаевичые — локомотив-вагон заhабарилгын заводой участогай начальник.
26. **Данилина** Валентина Ивановнае — 12-дохи дунда hургуулиин багша.
27. **Дектярев** Борис Федоровичые — ремстройбыткомбинадай столяр.
28. **Долбеев** Филипп Ефремовичые — КПСС-эй Железнодорожно райкомой секретарь.
29. **Егорова** Мария Георгиевнае — горбыткомбинадай парикмахер.
30. **Загвоздкин** Григорий Михайловичые — заводой токарь.
31. **Загузин** Сергей Кирилловичые — «Бурятэнерго» гэжэ управлениин центральна электро-дамжуулгануудай электрослесарь.
32. **Захаров** Борис Георгиевичые — ВЛКСМ-эй горкомой секретарь.
33. **Игнатьева** Евдокия Леонтьевнае — городой 11-дэхи профессионально-техническэ училищиин багша.
34. **Ильин** Георгий Минаевичые — «Ремобувь» гэжэ комбинадай гуталшан.
35. **Калмыкова** Мария Григорьевнае — ажалшадай депутадуудай Октябрьска районой Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ.
36. **Карпов** Василий Кузьмичые — мяха-консервын комбинадай слесарь.
37. **Кирюшин** Сергей Федоровичые — шэлэй заводой цехэй начальник.
38. **Колосов** Алексей Ивановичые — Зүүн-Сибириин технологическа институдай кафедрые даагша.
39. **Колядин** Семен Семеновичые — протезно-ортопедическэ предприятиин директор.
40. **Копгельм** Николай Алексеевичые — Буряадай АССР-эй Элүүрые хамгаалгын министерствын аптекоуправлениин лабораториие даагша.
41. **Королев** Аркадий Ивановичые — 2-дохи томодхогдоhон автоажахын жолоошон.
42. **Кофонов** Иван Ильичые — 834-дэхи барилга-хабсаралгын поездын барилгын мастер.
43. **Кочетов** Дмитрий Васильевичые — арадай хиналтын городской комитедэй түрүүлэгшэ.
44. **Кочуров** Евсей Архиповичые — Буряадай мебельно-модо болбосоруулгын комбинадай слесарь.
45. **Куринков** Григорий Яковлевичые — городой ремстройуправлениин модошо дархашуулай бригадир.
46. **Кутырев** Михаил Федоровичые — «Сибэлектромонтаж» гэжэ трестын хабсаралгын управлениин начальник.
47. **Кыштымов** Владимир Васильевичые — заводой бригадир.
48. **Лущик** Елена Савовнае — 6-дахи хилээмэнэй заводой хүдэлмэрилэгшэ.
49. **Майба** Василий Евсеевичые — трикотажна фабрикын директор.
50. **Максимова** Людмила Евгеньевнае — Дээдэ-Березовкын санаториин врач.
51. **Мантракова** Евгения Борисовнае — горпищеторгын 43-дахи магазиниие даагша.
52. **Мильгунов** Изот Фомичые — «Электромашина» заводой партийна организациин секретарь.
53. **Миронова** Галина Павловнае — ажалшадай депутадуудай городой Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо.
54. **Миронова** Татьяна Никитичнае — Заудинскын тээрмын комбинадай комбинированнэ тэжээлэй заводой хүдэлмэрилэгшэ.
55. **Моссорова** Екатерина Павловнае — КПСС-эй горкомой инструктор.
56. **Найдакова** Валентина Цыреновнае — Зүүн-Сибириин культурын институдай кафедрые даагша.
57. **Овчинников** Григорий Корниловичые — 1-дэхи барилга-хабсаралгын шулуушадай бригадир.
58. **Оголева** Инна Александровнае — гэр барилгын комбинадай штукатур-шэрэшэн.
59. **Орлова** Вера Яковлевнае — «Индопошив» гэжэ оёдолой фабрикын мастер-оёдолшон.
60. **Орлова** Степанида Мануиловнае — Серовой нэрэмжэтэ мебельнэ фабрикын бухгалтер.
61. **Панасенко** Николай Михайловичые — гортопой директор.
62. **Паньков** Еким Романовичые — 7-дохи барилга-хабсаралгын управлениин модошо дархан.
63. **Панькова** Ольга Михайловнае — асфальтбетонно заводой бригадир.
64. **Петрова** Галина Яковлевнае — үхибүүдэй 1-дэхи больницын врач.
65. **Подкорытов** Валентин Павловичые — гражданска авиациин Зүүн-Сибириин ниидэлгын отрядай командирай орлогшо.
66. **Полетаева** Таисия Даниловнае — Зүүн-Сибириин түмэр замай байшангууд болон түхеэрэлгэнүүдэй 8-дахи дистанциин штукатур.
67. **Попов** Константин Самуиловичые — локомотив-вагон заhабарилгын заводой капитальна барилгын таhагай главна инженер.
68. **Попова** Валентина Иннокентьевнае — 22-дохи дунда hургуулиин директорые hуралсалай талаар орлогшо.
69. **Разницын** Прокопий Трифоновичые — Буряадай хэлхеэ холбооной управлениин автотранспортна конторын начальник.
70. **Ростовцев** Михаил Исааковичые — юрэнхы эрдэмэй 6-дахи үдэшын (халаанай) дунда hургуулиин директор.
71. **Сазонова** Екатерина Анфеногеновнае — 15-дахи столовын филиалай үйлэдбэриие даагша.
72. **Санжиева** Татьяна Николаевнае — КПСС-эй Советскэ райкомой секретарь.
73. **Сипко** Афанасий Никоновичые — 3-дахи барилга-хабсаралгын управлениин штукатур-шэрэшэнэй бригадир.
74. **Сковородкина** Наталья Тихоновнае — горпищеторгын 3-дахи магазинай директор.
75. **Скуратова** Агафья Петровнае — городой уhанай канализациин управлениин ахалагша диспетчер.
76. **Соктоева** Антонина Константиновнае — «Индопошив» гэжэ оёдолой фабрикын хубсаhа эсхэгшэ.
77. **Сороковикова** Екатерина Афанасьевнае — горпищеторгын 86-дахи магазиниие даагша.
78. **Степанова** Надежда Ивановнае — hүнэй комбинадай цехэй ахалагша хүдэлмэришэн.
79. **Столбовских** Тимофей Андреевичые — локомотив-вагон заhабарилгын заводой үнгэлэгшэдэй бригадир.
80. **Сурков** Александр Георгиевичые — 2-дохи автобусно паркын начальник.
81. **Тайшихин** Николай Гавриловичые — гортопой слесарь.
82. **Телешков** Серафим Николаевичые — заводой таhагай начальник.
83. **Трифонов** Андрей Анфеногеновичые — 1-дэхи автобусно паркын жолоошон.
84. **Трифонов** Евстигней Ермолаевичые — «Буржелезобетон» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй 1-дэхи филиалай бетонщик.
85. **Тукаленко** Софья Васильевнае — 12-дохи столовын эдеэ шанагша.
86. **Турлай** Николай Степано[illegible] чые — Буряадай Хэлхеэ холбоо[illegible] управлениин начальнигай орлог[illegible]
87. **Федотов** Роман Михайло[illegible] чые — ажалшадай депутадуу[illegible] Октябрьска районой Соведэй г[illegible] сэдкомой секретарь.
88. **Фролова** Серафима Васи[illegible] евнае — хүүгэдэй 2-дохи сана[illegible] риин няни.
89. **Хантаев** Петр Ивановичые [illegible] Буряадай научно-техническэ [illegible] формациин ба пропагандын [illegible] шангай директор.
90. **Хохряков** Иван Ильичые [illegible] «Теплоприбор» заводой слеса[illegible] сантехник.
91. **Цирук** Петр Тихоновичые [illegible] городой ремстройуправлени[illegible] пеэшэн хэгшэ.
92. **Цыдыпов** Чимит Цыреноi[illegible] чые — Буряадай научно-шэнжэл[illegible] гын комплексно институдай ла[illegible] раториие даагша.
93. **Ченкиров** Феликс Ивано[illegible] чые — КПСС-эй горкомой сек[illegible] тарь.
94. **Черемисин** Виктор Васил[illegible] вичые — 2-дохи барилга-хабсара[illegible] гын управлениин шулуушан.
95. **Черкашина** Татьяна Нико[illegible] евнае — хүгжэмэй училищиин [illegible] ша.
96. **Чукаев** Александр Дмитри[illegible] вичые — ажалшадай депутадуу[illegible] городой Соведэй гүйсэдкомой [illegible] рүүлэгшын орлогшо.
97. **Шабанова** Ефросинья Фе[illegible] ровнае — пенсионерка.
98. **Ширяев** Николай Федоро[illegible] чые — Буркоопсоюзай автоба[illegible] шофер.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. ИГНАТОВ.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь С. ОРЛОВ.

Москва, 1966 оной июлиин 6.

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

Улаан-Үдэ городой арадай ажахын, соёл культурын түрүүшүүлые, партийна, советскэ болон бусад организацинуудай хүдэлмэрилэгшэдые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха тухай

Арадай ажахын болон соёл культурые хүгжөөлгэдэ туйлаһан амжалтануудайнь түлөө, Улаан-Үдэ городой 300 жэлэй ойтой дашарамдуулан, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха:

1. **Абрамов** Абрам Борисовичые—Зүүн-Сибириин түмэр замай гэр байра болон барилга түхеэрэлгын Улаан-Үдын дистанциин начальник.

2. **Авдохина** Мария Григорьевна—КПСС-эй горкомой эмхидхэлэй таһагые даагша.

3. **Агафонов** Владимир Андреевичые—Ленинэй орденто локомотиво-вагон заһабарилгын заводой локомотив хабсаралгын цехэй слесарьнүүдэй бригадын бригадир.

4. **Алексеева** Анна Федоровна—ВЛКСМ-эй горкомой секретарь.

5, **Антонов** Гавриил Илларионовичые—1268-дахи автоколоннын жолоошон.

6. **Архипов** Николай Петровичые—Горкомхозой автотранспортна ажахын жолоошон.

7. **Асташкович** Софья Яковлевнае—ажалшадай захилаар хубсаһа оёдог фабрикын 5-дахи ателье даагша.

8. **Астраханцев** Василий Михайловичые — электро-заһабарилгын заводой слесарь.

9. **Афанасьев** Георгий Васильевич—Серовой нэрэмжэтэ мебельнэ фабрикын дархан.

10. **Бабий** Петр Никитовичые—Зүүн-Сибириин түмэр замай Улаан-Үдэ станциин сигнализациин оа хэлхеэ холбооной 10-дахи дистанциин ахалагша инженер.

11 **Бартуков** Алексей Павловичые—судна заһабарилгын заводой фрезеровщик.

12. **Батышева** Ольга Макаровнае—гурбадахи интернат һургуулиин хүмүүжүүлэгшэ.

13. **Белоглазова** Раиса Васильевна—уран зохёолшо.

14. **Белокуров** Николай Ивановичые—3-дахи барилга-хабсаралгын управлениин дархан.

15. **Блейхрот** Андрей Христьяковичые—1-дэхи автотранспортна ажахын үйлэдбэриин участогай начальник.

16. **Богданов** Герман Николаевичые—«Сибэлектромонтаж» трестын хабсаралгын управлениин электромонтёр.

17. **Болелова** Анастасия Матвеевнае—29-дэхи найман жэлэй һургуулиин багша.

18. **Борисов** Наум Романовичые—горкомхозой харгы барилгын управлениин комплексно бригадын бригадир.

19. **Буркова** Александра Семеновнае—Улаан-Үдэ станциин больницын акушер.

20. **Бурлаков** Степан Федосовичые—ажалшадай депутадуудай городской Соведэй гүйсэдкомой арадай гэрээрэлэй таһагые даагша.

21. **Бусыгина** Таисия Ивановнае—туберкулезна диспансерэй врач.

22. **Буянов** Иван Степановичые — ажалшадай депутадуудай городской Соведэй гүйсэдкомой заһабарилгын управлениин дархан.

23. **Вампилова** Сусана Степановнае—Ленинэй орденто локомотив-вагон заһабарилгын заводой больницын врач.

24. **Васильева** Раиса Романовнае—республиканска больницын врач.

25. **Владимирцев** Анатолий Степановичые—«Байкал» гостиницын дархан.

26. **Володин** Валерий Николаевичые—Водоканализациин управлениин слесарь.

27. **Гармаев** Эрдыни Забагаровичые — Ремстройбыткомбинадай дархан.

28. **Гепалова** Агафья Григорьевнае—столовонуудай трестын 8-дахи столовын үйлэдбэриие даагша.

29. **Глушко** Петр Перфильевичые—Улаан-Үдэ станциин вагонно-депогой контейнернүүдые заһаха мастер.

30 **Гончикова** Софья Жимбиевнае—телевидениин студиин диктор.

31. **Горбов** Федор Ивановичые—хэлхеэ холбооной управлениин ашаглалга-техникын узелай ахалагша инженерэй уялгые дүүргэгшэ.

32. **Гуляева** Ардана Ангархаевнае—трикотажна фабрикын хүдэлмэрилэгшэ.

33. **Гурзанова** Мария Гавриловнае—столовонуудай трестын «Саяны» столовын үйлэдбэриие даагша.

34. **Данилова** Ефимия Ивановнае—«Буржелезобетон» нэгэдэлэй түмэр-бетон хэрэгсэлнүүдые үйлэдбэрилдэг цехэй хүдэлмэришэн.

35. **Демьяненко** Михаил Михайловичые—хилээмэнэй Управлениин начальник.

36. **Димова** Маргарита Васильевнае—республикын Соёл-гэгээрэлэй училищиин багша.

37. **Довнарович** Александра Мефедовнае—Улаан-Үдэ станциин ресторанай кассир.

38. **Доман** Виктор Васильевичые—гүрэнэй ород драмын театрай артист.

39. **Дондубон** Молот Цыденжаповичые—ажалшадай депутадуудай Железнодорожно районой Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

40. **Дубровский** Константин Ефимовичые—ажалшадай депутадуудай городской Соведэй гүйсэдкомой эдэбхитэн.

41. **Дуринов** Юрий Ивановичые—долоодохи барилга хабсаралгын управлениин дархан.

42. **Егодурова** Анна Демьяновнае—оёдолой фабрикын оёдолшо-моторист.

43. **Емельянова** Улита Федоровнае—гортопой хүдэлмэришэн.

44. **Ерчева** Агафья Аввакумовнае—ажалшадай депутадуудай городской Соведэй гүйсэдкомой түсэблэлгын комиссиин түрүүлэгшэ.

45. **Жукова** Анна Сидоровнае—Советскэ районой кинотеатрнуудай дирекциин директорэй орлогшо.

46. **Замбуланов** Ланзад-Доржи Бугаровичые—КПСС-эй горкомой промышленна таһагай инструктор.

47. **Заяшникова-Алексенцева** Мария Ивановнае — 4-дэхи городской больницын главна врач.

48. **Згуржан** Николай Антоновичые — 1-дэхи автотранспортна конторын жолоошон..

49. **Зеленкин** Евсей Ермолаевичые—городой 8-дахи профессионально-техническэ училищиин үйлэдбэри-һуралсалай талаар директорэй орлогшо.

50. **Зеленская** Нина Степановнае—гүрэнэй Ленинэй орденто оперо, баледэй театрай хоорой артистка.

51. **Золотарева** Тамара Лукиничнa—Зүүн-Сибириин түмэр замай Улаан-Үдын отделениин ОРС-ой 7-дохи столовын буфетчица.

52. **Зяблова** Мария Александровнае—городой 4-дэхи больницын үхибүүдэй таһагые даагша.

53. **Иванова** Валентина Федоровнае—Октябрьска районой эрхим агитатор, хүүгэдэй 46-дахи саадай хүмүүжүүлэгшэ.

54. **Иванова** Лидия Евгеньевнае—хирпиисык заводой пластическа хэб сохилгын участогай начальнигай орлогшо.

55. **Изаксон** Борис Файбушевичые—«Востоксантехмонтаж» трестын хабсаралгын управлениин слесарьнүүд-сантехнигүүдэй бригадын бригадир.

56. **Именохоева** Ольга Абогоевнае—хүүгэдэй 2-дохи больницын врач.

57. **Камалетдинова** Галина Петровнае—Улаан-Үдэ станциин ахалагша стрелочник.

58. **Камнева** Александра Андреевнае—6-дахи хилээмэнэй заводой мастер.

59. **Карабельников** Григорий Андреевичые—таксомоторно паркын жолоошон.

60. **Касьянов** Леонид Александровичые — ремстройбыткомбинадай директор.

61. **Каурова** Людмила Константиновнае—горхлеборгын 2-дохи магазиниие даагшын туһалагша.

62 **Кирдяшкин** Алексей Степановичые — марксизм-ленинизмын үдэшын университедэй директор.

63. **Китаев** Макар Романовичые—авиационно заводой байра-коммунальна таһагай хүдэлмэришэн.

64. **Клементьева** Наталья Артемовнае—2-дохи дунда һургуулиин багша.

65. **Козулин** Николай Александровичые — Үдын урда бэедэхи реалбаазын хүдэлмэришэн.

66. **Копылов** Анатолий Дмитриевичые—эдеэ хоолой промышленностиин механико-технологиин техникумэй багша.

67. **Коркин** Константин Васильевичые—Горзеленстройн хүдэлмэришэн.

68. **Короткова** Ольга Шарыповнае—Гүрэнэй Ленинэй орденто оперо болон баледэй театрай солистка.

69. **Корягина** Евгения Николаевнае—судна заһабарилгын заводой партийна организациин секретарь, ахалагша инженер-экономист.

70. **Красоткина** Мария Савельевнае—2-дохи хилээмэнэй заводой макаронно цехэй начальник.

71. **Кучерявенко** Серафима Александровнае—авиационно заводой байра-коммунальна таһагай начальнигай орлогшо.

72. **Леонов** Иван Семеновичые—Кировэй нэрэмжэтэ түмэр хэрэгсэл бүтээдэг заводой слесарь.

73. **Логачев** Николай Ефремовичые—Гүрэнэй Ленинэй орденто оперо, баледэй театрай режиссер.

74. **Логинкин** Константин Васильевичые—КПСС-эй Октябрьска райкомой секретарь.

75. **Лопатина** Нина Николаевнае—3-дахи дунда һургуулиин багша.

76. **Мазуренко** Екатерина Тимофеевнае—Ленинэй орденто мяха-консервын комбинадай хүдэлмэришэн.

77. **Малкова** Любовь Николаевнае—оёдолой фабрикын бэлэн продукци шалгагша.

78. **Малышко** Петр Васильевичые—галай аюулһаа хамгаалха городой отрядай жолоошон.

79. **Мандаров** Максим Шонтоновичые—Железнодорожно районой эрхим агитатор. Ленинэй орденто локомотиво-вагон заһабарилгын заводой шэрэм шудхалгын цехэй хэбшэн.

80. **Манкуев** Андрей Тихоновичые—Железнодорожно районой ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой милициин таһагай милиционер.

81. **Матвеев** Елисей Сергеевичые—Зүүн-Сибириин түмэр замай Улаан-Үдын дистанциин харгын албанай кузнец.

82. **Маханчеева** Татьяна Николаевнае—Железнодорожно районой Поселково гудамжын үйлсын комитедэй түрүүлэгшэ.

83. **Махусаева** Анфиса Кирилловнае—городой нарайлалгын байшангай акушер.

84. **Машкович** Мария Антоновнае—хүүгэдэй 60-дахи саадые даагша.

85. **Медведева** Валентина Иосифовнае—трикотажна фабрикын оёдолой цехэй мастер.

86 **Мещерякова** Мария Сергеевнае—һэеы гуталай фабрикын мастер.

87. **Митюхин** Александр Петровичые—локомотиво-вагон заһабарилгын заводой электромашинна цехэй электрослесарьнүүдэй бригадын бригадир.

88. **Молоков** Александр Михайловичые—горкомхозой харгы барилгын управлениин хүдэлмэришэн.

89. **Морозова** Анна Ивановнае—Горзеленстройн мастер.

90. **Москалев** Николай Пантелеймоновичые—галай аюулһаа хамгаалха городой отрядай харуулай начальник.

91. **Мостовской-Голубенко** Михаил Федоровичые — Советскэ районой эрхим агитатор, «Электромашина» заводой слесарь.

92. **Мунин** Кузьма Николаевичые—Октябрьска районой ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой милициин таһагай милиционер.

93. **Мурашев** Анатолий Александровичые—КПСС-эй Октябрьска райкомой промышленна таһагые даагша.

94. **Мягков** Анатолий Сергеевичые—Гүрэнэй Ленинэй орденто оперо, баледэй театрай солист.

95. **Намсараева** Серафима Борисовнае—городой 4-дэхи больницын врач.

96. **Непомнящая** Александра Лукиничнa — 9-дэхи дунда һургуулиин багша.

97. **Нефедьев** Владимир Евстигнеевичые — трамвайн управлениин харгын албанай начальник.

98. **Никитин** Николай Сергеевичые—заводой автомадуудые заһабарилагша.

99. **Нимбуева** Цырен-Дулма Дабацыреновнае—һооһо угаалгын фабрикын хүдэлмэришэн.

100. **Новикова** Раиса Ивановнае—горпромторгын 75-дахи магазинай наймаалагша.

101. **Ноздрина** Евдокия Алексеевнае—городой 3-дахи баниин сэбэрлэгшэ.

102. **Ормонов** Платон Данзановичые—«Электромашина» заводой электро-гагнууршан.

103. **Патрушев** Юрий Александровичые—оёдолой «Труд» фабрикын директор.

104. **Петухов** Илья Николаевичые—Буряадай АССР-эй Нийтын гурим сахиха министерствын парткомой секретарь.

105. **Пескунова** Зинаида Андреевнае —хүүгэдэй 58-дахи саадай хүмүүжүүлэгшэ.

106. **Плисовская** Пелагея Милентьевнае — «Буржелезобетон» заводой 1-дэхи филиалай оператор.

107. **Подлеснов** Вячеслав Федоровичые—ВЛКСМ-эй Октябрьска райкомой секретарь.

108. **Поздеева** Нина Захаровнае—Улаан-Үдэ станциин профсоюзай нютагай комитедэй түрүүлэгшэ.

109 **Полетаева** Валентина Карповнае—Горпищеторгын 14-дэхи магазинай таһагые даагша.

110 **Попова** Лия Абрамовнае—Горпищеторгын 28-дахи магазиниие даагша.

111. **Потапов** Леонид Васильевичые—локомотиво-вагон заһабарилгын заводой электромашинна цехэй начальник.

112. **Преловская** Софья Васильевнае—городой ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой секретарь.

113. **Раднаев-Ян Вен-тун** Николай Владимировичые — Гүрэнэй Ленинэй орденто оперо, баледэй театрай солист.

114. **Разуваева** Тамара Ивановнае—горпромторгын 1-дэхи магазинай таһагые даагша.

115. **Родионова** Вера Демьяновнае—«Бурятэнерго» гэжэ районно энергетическэ управлениин центральна энерги хүсэнэй сетиин инженер.

116. **Рупеко** Валентина Александровнае—городой гэр байрын управлениин 4-дэхи домоуправлениин инженер.

117. **Самойлова** Зинаида Алексеевнае—Ленинэй орденто локомотиво-вагон заһабарилгын заводой ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь.

118 **Свирепов** Павел Яковлевичые—5-дахи автотранспортна ажахын слесарь.

119. **Свирюкова** Мария Яковлевнае—Зүүн-Сибириин түмэр замай гэр байра болон барилгануудай Улаан-Үдын дистанциин 63-дахи участогай гэр байрануудые эрхилэгшэ.

120. **Серебряков** Сергей Михайловичые — КПСС-эй горкомой захиргаанай болон худалдаа наймаанай, финансын органуудай таһагые даагша.

121. **Сидоренко** Валентина Викторовнае—столовонуудай трестын 18-дахи столовын тогоошон.

122. **Ситникова** Мария Арсентьевнае—«Ремобувь» комбинадай хүдэлмэришэн.

123. **Скуратова** Прасковья Платоновнае — горпищеторгын 10-дахи магазинай ахалагша наймаалагша.

124. **Слугинов** Юрий Лаврентьевичые—городой 13-дахи профессионально-техническэ училищиин ахалагша мастер.

125. **Слышенков** Константин Петровичые—Улаан-Үдын вагонно депогой партийна организациин секретарь.

126. **Смолин** Иннокентий Ивановичые—«Связьстрой-6» трестын 608-дахи барилга-хабсаралгын управлениин заһабарилагшадай бригадын бригадир.

127. **Собакин** Иван Яковлевичые —Железнодорожно районой ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой социальна хангамжын таһагые даагша.

128. **Собашникова** Нина Ивановнае—1-дэхи хилээмэнэй заводой хүдэлмэришэн.

129. **Степанов** Дарвин Ильичые—шэлэй заводой заһабари-оньһо-жоруулгын цехэй начальник, Советскэ районой эрхим пропагандист.

130. **Стрежнева** Нэля Афанасьевнае—оёдолой «Труд» фабрикын переплетно цехэй мастер.

131. **Субботина** Зинаида Алексеевнае—22-дохи дунда һургуулиин багша.

132. **Суворов** Семен Андреевичые—Байгал-Сэлэнгын техническэ участогай дархан.

133. **Титова** Варвара Иннокентьевнае—городой гэр байрын управлениин 3-дахи домоуправлениин сэбэрлэгшэ.

134. **Тоглоева** Зинаида Григорьевнае—городой ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой финансова таһагай главна бухгалтер.

135. **Тринченко** Екатерина Ивановнае—дүлии үхибүүдые һургаха интернат-һургуулиин багша.

136. **Успенская** Альбина Иннокентьевнае—Гүрэнэй оперо, баледэй театрай солист.

137. **Федоров** Гаврил Исаковичые—«Теплоприбор» заводой токарь.

138. **Фетисова** Марфа Ефимовнае — городой ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой заһабарилга-барилгын управлениин штукатурщигуудай бригадын бригадир.

139. **Филиппова** Анна Сергеевнае—33-дахи дунда һургуулиин багша.

140. **Фридман** Пана Хаимовнае—городой санэпидстанциин врач.

141. **Хамуев** Борис Ивановичые—городой 2-дохи профессионально-техническэ училищиин үйлэдбэриин һуралсалай мастер.

142. **Хахинова** Ольга Михайловнае—городой шүдэ эмшэлгын поликлиникын медицинскэ сестра.

143. **Хромова** Валентина Тимофеевнае—Буряадай АССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ нарин сэмбын фабрикын бүд нэхэгшэ.

144. **Цацко** Михаил Якимовичые—1-дэхи автобусно паркын начальник.

145. **Черных** Аксинья Павловнае—шэлэй заводой оператор.

146. **Чирков** Николай Васильевичые—«Сибтехмонтаж» гэжэ Забайкалиин хабсаралгын управлениин слесарь.

147. **Чиркова** Ольга Трофимовнае—ТЭЦ-эй үйлэдбэриин-техническэ таһагай ахалагша инженер.

148. **Шагдуров** Дагба Бальжановичые—КПСС-эй горкомой пропаганда, агитациин таһагые даагшын орлогшо.

149. **Шадонов** Михаил Николаевичые—КПСС-эй Советскэ райкомой секретарь.

150. **Шаляпин** Павел Ивановичые—Ленинэй орденто локомотиво-вагон заһабарилгын заводой булад шудхалгын цехэй хүдэлмэришэн.

151. **Шаманов** Анатолий Николаевичые—1-дэхи автобусно паркын жолоошон.

152. **Шангина** Юлия Павловнае—Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ гүрэнэй драмын театрай артистка.

153. **Шафиров** Семен Дазыдовичые—Ленинэй орденто мяха-консервын комбинадай оёдолой байшангай уран һайханай бүлгэмдэ эдэбхитэй хабаадагша.

154. **Шестак** Виктор Борисовичые—Улаан-Үдын локомотивна депогой бэлэдхэлэй цехэй ахалагша мастер.

155. **Шишыев** Банышые—сэрэгшэ.

156. **Шишкин** Игорь Михайловичые—Совет Армиин офицер.

157. **Щербакова** Елена Михайловнае—оёдолой «Труд» фабрикын мастер.

158. **Щербакова** Ксения Даниловнае—48-дахи дунда һургуулиин багша.

159. **Эльясова** Раиса Игнатьевнае—хотын ажаһуудалай комбинадай фотографиие даагша.

160. **Югов** Иннокентий Васильевичые—городой 15-дахи профессионально-техническэ училищиин үйлэдбэриин һуралсалай мастер.

161. **Ян Чн Фан-Буруев** Владимир Яковлевичые—Ленинэй орденто Гүрэнэй оперо баледэй театрай солист.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо Д. РАДНАЕВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Л. САБУРОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй Байшан.
1966 оной июлиин 8.

Мүнөөдэр—загаһашадай һайндэр

ЗАГАҺАШАД ДЭЭДЭ ХАЙРАДА ХҮРТЭБЭ

Загаһанай ажахые хүгжөөхэ талаар долоон жэлэй түсэбэй даалгабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэһэнэйнгээ түлөө загаһа барилгын флодой бүлэг морягууд, загаһанай промышленностиин хүдэлмэришэд, инженер, технигүүд, загаһашад-колхознигууд, партийна, советскэ, профсоюзна болон комсомолой хүдэлмэрилэгшэд СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1966 оной июлиин 7-ной Указаар СССР-эй орденууд болон медальнуудаар шагнагдаа. Тэрэ тоодо **Буряадай АССР-һээ:**

ЛЕНИНЭЙ ОРДЕНООР

Соляхутдинов Нуретдин Архамович—Нижне Ангарска загаһанай комбинадай загаһа баригшадай бригадир.

АЖАЛАЙ УЛААН ТУГАЙ ОРДЕНООР

Бабушкин Михаил Матвеевич—Кабанскын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ загаһа барилгын колхозой түрүүлэгшэ.

Соголов Сергей Степанович — Кабанскын загаһанай заводой загаһа баригшадай бригадир.

«ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ТЭМДЭГ» ОРДЕНООР

Григорьев Александр Андреевич—Кабанскын загаһанай заводой участогай начальник.

Соколов Николай Степанович—Усть-Баргажанай загаһанай комбинадай загаһашан.

Шабагоров Виктор Прокопьевич — КПСС-эй Баргажанай райкомой нэгэдэхи секретарь.

«АЖАЛАЙ ГАБЬЯАГАЙ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛЯАР

Буторин Михаил Филиппович—Кабанскын аймагай загаһа барилгын «Байкал» колхозой бригадир.

Копылова Анна Сергеевна—Усть-Баргажанай загаһанай комбинадай цехэй начальник.

Кузнецов Алексей Семенович—Баргажанай аймагай «Путь Ленина» гэжэ загаһа барилгын колхозой бригадир.

«АЖАЛДАА ШАЛГАРҺАНАЙ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛЯАР

Конев Иван Александрович — Кабанскын загаһанай заводой загаһа баригшадай бригадир.

Орлов Николай Константинович —Яруунын загаһанай заводой загаһашан.

Стариков Павел Сергеевич — Большереченскэ загаһа үсхэбэрилгын заводой ахалагша хүдэлмэрилэгшэ.

—□—

Кабанскын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ загаһашадай колхоздо залуу загаһашан Ш. Булсоев хэдэн жэлэй туршада шалгархы ажалаараа суурхажа байнхай. Өөрынгөө мэргэжэлые тэрэ эрхим гэгшээр шудалһан. Нүхэр Булсоев тухай хани нүхэдынь үнэн зүрхэнһөө илангаяа омог баяртайгаар дурдаха дуратай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Залуу загаһашан Ш. Булсоев. 2. Загаһа барилгын хаһа.

А. ИСТОМИНОЙ фото.

БАЙГАЛ ДАЛАЙН ХЭШЭГ

Эрэлхэг зоригтойшуулай һайндэр гэжэ загаһашадай үдэрые нэрлэнэбди. Һайндэр бүхэниие ажалдаа амжалта туйлан угтаха гээшэ совет арадай һайн һайхан заншал болонхой. Тиимэһээ загаһа барилгын бригада, экипаж, суднанууд, предприяти, загаһа барилгын колхозуудай ажалай дүн согсологдоно, социалис мүрысөөндэ шалгарагшад тодоруулагдана. Эрхим үрэ дүн туйлаһан коллектив, загаһашадта шагнал, туг, вымпел, «СССР-эй загаһанай промышленностиин социалис мүрысөөндэ эрхимлэгшэ» гэһэн тэмдэг барюулагдана. Эдэ бүгэдэ загаһашадай һайндэрые омог баяртай болгоно, бэрхэшээлтэй аад, хүндэтэй ажалтай загаһашадай эдэбхи үүсхэл бадаруулна.

Республикымнай загаһашад долоон жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргээд, даабариһаа гадуур 25 мянган центнер загаһанай продукци, 600 мянган баанха консервэ, 4 миллион түхэригэй валовой продукци үйлэдбэриһэн байна.

Түрүү коллективүүд шэнэ табан жэлые эмхи гуримтайгаар угтаба. Яруунын загаһанай заводойхид республикын загаһанай промышленностиин предприятинуудай дундаһаа түрүүлнэ. Тэдэнэр загаһа бариха 10 һарын түсэбые дүүргэнхэй. Кабанскын аймагай «Прибайкалец», «40 лет Октября» колхозууд. Баргажанай аймагай «Байкалец», Хойто-Байгалай «Победа» колхозууд хахад жэлэй даабариие болзорһоонь урид бэелүүлбэ. Загаһа барилгада элдэб бэрхэшээлэй тохёолдоһон байбашье олон бригаданууд шалгаржа гараа. Кабанскын загаһанай заводой нүхэд И. А. Темниковой, И. Ф. Черниговскиин, Яруунын загаһанай заводой Н. К. Орловой, А. В. Залуцкиин, С. Г. Уварозай, Нижне-Ангарска загаһанай комбинадай Г. В. Новолоцкиин, А. Ф. Кучинскиин, Е. Ф. Новолоцкиин бригаданууд хахад жэлэй даабариие холо үлүүлһэн юм.

Партиин Центральна Комитет, Советскэ правительство загаһанай промышленность хүгжөөхэ, шэнэ техникээр хангаха асуудалда саг үргэлжын анхарал хандуулна. Машинна холодильнигууд, загаһа сонгоохо, дабһалха цехүүд, Усть-Баргажанай загаһа консервын завод баригдаа. Моторно суднанууд, загаһа тушаажа абадаг транспортна рефрижераторнууд Байгал соогуур тамарна. Байгалай загаһашадай капроново гульмэ хэрэглэжэ, моторно флодоор хангагдаһаниинь мүнөө хэнииншье гайхуулнагүй. Посольск, Поворот шадархи далайн эрьедэ электролебедкэнүүд хүдэлгэгдэнэ.

Промышленна аргаар загаһа барилга саашадаа нарижуулан һайжаруулагдаха. Электрын хүсөөр загаһа бариха «Пеликан» гэжэ агрегат түрүүшынхеэ энэ жэлдэ абтаа. Усть-Баргажанай загаһанай комбинат энэ агрегат хэрэглэжэ загаһа барижа тушааха. Губшуураар хангагдаһан мотолебедка, шэнэ льдобура үргэнөөр хэрэглэгдэжэ эхилээ. Загаһашад иимэ зэр зэмсэгээр энэ табан жэлдэ дүүһан хангагдаха.

Загаһанай ажахые хүгжөөхэ хэрэгтэ манай парти болон правительствын саг үргэлжын анхарал хандуулжа байһые «Орон дотороо загаһанай ажахые саашадаа хүгжөөхэ, загаһанай продукциин шанар болон ассортимент һайжаруулха хэмжээнүүд тухай» гэһэн КПСС-эй ЦК-гай болон СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй шэнэ тогтоол гэршэлэн харуулна. 1970 ондо хүн бүхэндэ 20 килограмм (үнгэрһэн жэлдэ 12 килограмм байгаа) хүртэхөөр загаһа барихые, загаһанай продукци үйлэдбэрилгые үргэдхэхөөр энэ тогтоол хараална. Орон доторхи үһан сөөрэмүүдые ашагтай һайнаар хэрэглэхэ, загаһанай промышленностиие техническэ талаарнь зэбсэгжүүлхэ гэжэ мүн лэ хараалагданхай.

Буряадай загаһанай промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй урда энэ табан жэлдэ ехэ харюусалгатай зорилго табигдана. Загаһа барилгые үргэдхэхэтэй хамта Байгалай омоли үсхэбэрилэн олошоруулха гээшэ гол зорилго болонхой.

Жэжэ түрэлэй — ялаагана, алгана, сурхай, язь, хөөлэнтии загаһа барилга нуурнуудта, голнуудай эхиндэ үргэдхэгдэхэ. Тиихын тула загаһашадые ондоо зэр зэмсэгээр, флодоор хангаха хэрэгтэй болохо. Жэлдээ 22 центнер загаһанай продукци үйлэдбэрилхэ шадалтай Галуута-Нуурай, Яруунын ажахынуудые бариха гэжэ хараалагдана.

Загаһашадай урда табигдаһан зорилго дүүргэхэ хэрэгтэ үйлэдбэриин түрүүшүүл, уралан нарижуулагшад ехэ үүргэ дүүргэхэ. Түрүүшүүлэй дүй дүршэлые бүхы предприятинуудта дэлгэрүүлхэ шухала.

Партиин XXIII съездын ажалшадай политическэ, ажалай эдэбхи үүсхэл бадаруулһан оршон байдалда энэ жэлэй загаһашадай Үдэр тэмдэглэгдэжэ байна. Совет загаһашад шэнэ табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын, КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолые бодотоор бэелүүлхын тула эршэ хүсэеэ шангадхажа байна.

Буряадай загаһашад арга боломжоёо хаража, тооложо үзөөд, шэнэ табан жэлэй түрүүшын оной түсэбһөө гадуур 2960 центнер загаһа бариха, 1050 центнер загаһанай продукци, мүн 91 мянган түхэригэй валовой продукци үйлэдбэрилхэ, ажалай бүтээсэ 1,5 процентээр дээшэлүүлхэ гэһэн уялга абаба.

Энэ уялгаяа дүүргэхэ арга боломжо бии гэжэ найдахаар. Үнгэрһэн долоон жэлэй амжалта, табан жэлэй түсэб загаһашадые зоригжуулна.

А. СТЕПАЧЕВ,
Загаһанай промышленностиин Зүүн-Сибириин территориально-үйлэдбэриин управлениин начальник.

БАЯН ОЛЗОТОЙГООР БУСАНА

Июлиин 10 хоногой даабари 8-най үдэр дүүргэжэ, һайндэрөө угтахаа гэһэн уялга манай комбинадай коллектив абаһан юм. Тэдэнэр үгэдөө хүрөө.

Загаһа барилгын олон бригаданууд эршэтэй шангаар ажаллажа байна. Энэ жэлдэ урдахи жэлнүүдэйхиһээ эрой Байгалдаа гарабашье, загаһашад баян олзотойгоор эрьедэжэ бусажа байна. В. П. Смирновой, Г. В. Новолоцкиин, К. Ф. Черных, К. Е. Турчаниновай даадаг бригаданууд загаһа бариха хахад жэлэйнгээ түсэбые холо үлүүлэн дүүргэв. Июнь соо 20—20 центнер загаһа бариха даабаряа 1,5—2 дахин үлүүлһэн бригаданууд олон. Комбинадай 20 бригадануудай 16-ниинь июлиин 10 хоногой даабариие болзорһоонь урид дүүргэнхэй. Энэ һарын туршада тус бүридөө 25—30 центнер загаһа бариха даабаритай бригаданууд хэдэн үдэр соо 15—15 центнер Байгалай омоли барижа, һайндэрөө угтажа байна. Олон жэлэй дүй дүршэлтэй, хорёод жэлдэ далайгаар тамаржа байһан бригадирнууд Новолоцкий, Турчанинов болон бусад бэрхэшээлнүүдые зоримгойгоор дабажа, ямаршье сагта олзотойгоор бусадаг.

Консервэ хэгшэдые мүн лэ **магтамаар. Дүрбэ һара соо 450 мянган баанха консервэ хэхын орондо 500 мянга гаран баанха консервэ хэбэ. Мүнөө комбинадта капитальна заһабари хэгдэжэ байна. Хүдэлмэришэд өөһэдынгөө хүсөөр комбинадаа заһабарилха зуураа, энэ ажалые болзорһоонь урид дүүргэхээр оролдожо байнхай. Комбинадай үйлэдбэриин түрүүшүүл А. И. Петрова, А. Ф. Татарникова һайндэрөө ажалай бэлэгтэйгээр угтаба.**

К. БАЛДУННИКОВ.
Нижне-Ангарска загаһанай комбинадай экономист.

Б РЮССЕЛЬ городто болоһон Бүхэдэлхэйн выставкэ дээрэ «Одон» гэһэн нэрэтэй драп сэмбые элдэб оронуудай хүнүүд, мэргэжэлтэд үндэрөөр сэгнээ һэн. Тиибэшье тэдэнэй олонхинь «одон» гэһэн үгые ойлгоогүй ёһотой, гансал гаршаг дээрэнь «СССР. Улаан-Үдэ» гэжэ уншахадаа, Совет гүрэнэй нэгэл городой фабрикын гаргаһан бүд юм ха даа гэжэ мэдээ...

«СССР. Улаан-Үдэ»... Эдэ үгэнүүд бидэнэй шэхэндэ яапан уринаар дуулданаб! Эхэ эсэгэ, аха дүүнэрэйнгээ нэрэ дуулапан мэтэ, сэдьхэл уяруулма, хүгжэм шэнги үгэнүүд! Буряадайнаб? ЛВРЗ-дэ. СССР-эй Верховно Соведэй депутат, ЛВРЗ-гэй токарь нүхэр Поздеев, ажалаи баатарнууд Милин, Оширов, түрүүшүүл Торонов, Рабданов... Олон даа. Эдэн шэнги, юрын аад, баатар хүнүүд «сэнхир хүлэгүүдые» шэрэм харгыгаар табилуулаа, табилуулнашье. Эдэл хүнүүд түрэл Улаан-Үдые-мнай суурхуулаа. Эдэл хүнүүд Буряадай гигантын алдар солые срон соогуураа алдаршуулаа.

Ажалша, уран гарнуудтнай юу бүтээгээгүйб даа, Моисей Дмитриевич? Ленинэй гудамжада ербыгшэ оперо, балледэй театрай ордоной уняа, хэрэлдууд, Трикотажна, «Труд» фабриканууд. Мянга түмэн одо носооһон ТЭЦ... Һүүлэй үедэ шэнэ нээгдэһэн хоёр дээдэ һургуули—Культурын, Технологическа институдууд, 27 мянган студентнэр... Эдэ бүгэдые тоолохо болоо һаа, яаһан олон бэ! Баатар ажалаараа суурхапан хүнүүдэй һүртэ жагсаалда та, Моисей Дмитриевич, ябахадаа, һайхан байдал түхеэрэлгэдэ, түрэл городоо мандуулгада өөрынгөө хубитые оруулжа байһандаа баясана, омогорхонот.

Улаан-Үдымнай хүнүүд.. Эхэ орон соохи оло мянган хотонуудай нэгэн. ниислэл хотымнаи хүнүүд. Хаанашье—үйлэдбэри дээрээшье, худалдаа наймаандашье, соёлой хүдэлмэридэшье суурхаһан габшагайшуул. Энэ городой иигэжэ һалбаран мандажа, индустриальна шэнжэтэй болоһондонь тэдэнэй габьяа яаһан ехэб! ЛВРЗ-гэй булад шудхалгын цех соо, мяханай комбинадай уужам байшан соо, шэлэй заводой толиин гэрэл соо, «Универмагай» эд бараан соо, барилгануудай һүртэ хүгжэм соо ажалша хүн, зориг, эрмэлзэл, баяр, хүсэлөө олоноош! Иигэжэ урда гараһан, ерээдүйн һайхан коммунизм тээшэ замда зоримгой ябаһан Улаан-Үдым амжалта, илалта—танайл хүсэн ха юм,—ниислэлэйм хүнүүд! Шэнэ гэртэ хирпиисэ ябталан табихадаа, шэнэ хүниие альган дээрээ абахадаа, хилын саадахи оронуудта өөһэдынгөө продукци эльгээхэдээ, табан жэлэй түсэбые дүүргэлгэдэ хамсы шуужа ороходоо, шэнэ зохёол, шэнэ оперо бэшэхэдээ, яаһан зоригтойб улаан-үдынхид!

Георгий Дашабылов

220.000 ГАЛТА ЗҮРХЭН

публицистика

мнай ниислэл хото, Үдэ, Сэлэнгэ мүрэнүүдэй уулзадха дээрэ урган һалбарһан город, түрэл Улаан-Үдэмнай.

— Холо ябажа үзөөгүй, саг үргэлжэ ажаһуудаг хүн түрэпэн городоо һанадаггүй ёһотой. Би юрэдөө һанахысаа һанаа һэм,— гэжэ Улаан-Үдым нэгэ дархан Моисей Дмитриевич Аникьев намда нэгэтэ хэлээ һэн.

Түрэл городоо һананам... Холо нютагаар ябахадаа, тэрээн тээшээ тэгүүлнэб... Эгээл тиихэдэ 1945 оной зун фронтһоо бусаһан Моисей Дмитриевичын вокзал дээрэ бууахадань, Улаан-Үдэнь ямар уринаар, дүтөөр, түрэһэн эсэгынь гэр мэтээр харагдаа һэм. Аникьевай ябажа һайса үзэһэн ехэ ехэ городуудай хажууда заахан тосхон, модон городхон шэнгишье һаа, тэрэ дархан хүнэй сэдьхэл зүрхэндэ эдэ олон гэр, гудамжанууд өөрынгөө һайхан тэмдэг, дурасхаал, уян мэдэрэл үлөөнхэй байгаа ха юм.

Харин мүнөө... Үдэрһөө үдэртэ урган бодожо байһан эрдон гэрнүүдэй жэрэлзээс, набшаһата мододой ногоон үерые, асфальтаар яларһан ута гудамжануудые хаража байхадаа, барилгашан-дархан Моисей Дмитриевичын толгойдо олон бодол түрэдэг. Энэ городой урган һалбарһан түүхэ тэрэнэй ажабайдалай, ажалай намтартай яашагүй нягта холбоотой ха юм.

1923 ондо Улаан-Үдэдэ оройдоол хори мянга тухай хүн ажаһуудаг, 500 гарахан хүдэлмэришэд байһан. Тиихэдэ мүнөө 220 мянган хүн зон, ниислэл хотын промышленна дүшэ гаран предприятида 54 мянган хүн ажаллана. 220 мянган галта зүрхэнэй сохидолые харуулха гэһэндэл үй түмэн галнууд Улаан-Үдэдэмнай һүниндөө яларшадаг. Үндэр тэнгэриин одо мүшэдшье газарай одо мүшэдтэ атаархадаг ха даа. Тэдэ олон, газарай ододые носоолсопон, аяар гушан жэлэй урда тээ һүхэ барижа, барилгын модо таоилсаһан Аникьевай һанал бодолнуудтай суг ниидэн, түрэл хотоёо дахин эрьен, дахин хараха, дахин шэнжэлхэ дуран миний сээжэдэ түрэнэ.

Моисей Дмитриевич ехэл үлзытэйгөөр барилга эхилһэн. Гушан жэлэй саана мүнөө городой нарайлалгын 1-дэхи гэрые арамнайлжа байхадаа, 220 мянган галта зүрхэнэй олохониинь энэ байшан соо түрэхэ гэжэ тэрэ мэдээшьегүй, һанаашьегүй байжа болоо. Харин мүнөө энэ гэр соо шэнэ хүн, ерээдүйн барилгашан, инженер, поэт, агроном, багша түрэнэ бшуу.

Моисей Дмитриевич, танай хоёр хүбүүд, басагантнай тэндэ түрөө. Арба гаран жэлдэ нарай нялхые урихан гарнууд дээрэ абажа байдаг, танай үхибүүдые абаһан акушернүүд, врачууд Бадиева, Балданова, Матвеева, Холопова, мүн бусад тэндэ хүдэлнэ. 220 мянган галта зүрхэдэй үшөө олон боложо бадархын түлөө тэдэ тэмсэнэ. Эндэ үдэртөө 6—7 шэнэ хүн түрэнэ ха юм.

Түрэл городнай ургана, хүнүүдшье ургана. Аяар тиихэдэ нарһан тужын оёорто ЛВРЗ-гэй барилгада ошоо һэнта, Моисей Дмитриевич. Тэндэ юуншье үгы һэн. Булгара мушхуулһан нарһадай орбонгуудай һууряар хэдэн ута бахананууд тэнгэриие харбан зогсоо бэлэй. Мүнөө харыт. Зүүн Сибирь соогоо суурхаһан, локомотив-вагон запабарилгын заводто хэды мянган хүн хүдэлнэб? Тиихэдэ, гушаад ондо хүдэлмэришэн анги манай городто үгы шахуу гэхэ байгаат. Харин энэ үдэр харыт. Хүсэтэ ажалаараа суурхаһан хүдэлмэришэдэй олонхинь хаанаб? Социалис Ажалай Геройнууд хаасээ, гэшхүүр табсангуудта танай гар һайса холоо. Мүнөө заримдаа энэ театрай уужам зал соо һуугаад, Лариса Сахьянова Петр Абашеев хоёрой хатарые харан гайханат, Лхасаран Линховоин, Бадма Балдаков, Абида Арсаланов—гэгшэдэй дуулахые шагнан уярнат. Түрэл городтомнай иимэ бэлигтэй, уран хүнүүд бии, хаана яанагүй, хилын саагуур, орон соогуураа суурхадаг юм байна гэжэ зосоогоо омогорхонот.

Омогорхохотнай зүб. Улаан-Үдэдэ бодоһон олохон гэрнүүдэй барилгада танай гар хүрэлсөө. Сэмбын фабрикын хүдэлмэришэдэй байрлаха нэгэ гэр барилсажа байхадатнай, нэгэ хүн иигэжэ хэлээ һэн:

— Фабрикамнай суутай боложо байна. Москвада болоһон выставкэдэ манай бүд магтуулаа.

Нээрээшье сэмбын фабрикын нэхэһэн бүдөөр оёгдоһон хубсаһа басагантнай үмдэдэг. Энэ бүдыетнай фабрикын түрүү нэхэгшэд Тумурова, Афанасьева, Александрова, Личенко гэгшэд бүтээлсээ ха юм. Тэрэл бүтээлээрээ аяар холын Брюссель городто суурхажа, түрэл хото Улаан-Үдымнай нэрые олохон хари гүрэнүүдтэ мэдээжэ болгоо. Тэдэ хүнүүд танайл гар шэнги уран гартайнууд байнал даа.

Мүнөө хотын гудамжаар хаа яахан ябажа, бүгэдые һонирхон харанат, нүхэр Аникьев. КПСС-эй Буряадай обкомой гэр, политическэ гэгээрэлэй байшан, «Байгал» гостиница, багшанарай дээдэ һургуули, 1-дэхи, 3-дахи һургуулинууд, Танай барилсаһан ордонууд. Яаһан олон бэ! Теэд нюдэн дээрэ ургажа байһан город ганса барилгаараа суурхаа бэшэ. Городые хүнүүд суурхуулаа, городые хүнүүд бүтээгээ.

Багшанарай һургуули... Дүрбэн дабхар ордонойнь хажууда зогсонот. Энэтнай город соохи эгээл үнинэй, эгээл түрүүшын дээдэ һургуули. Танай барилсаһан энэ ордондо хэдэн мянгаад багшанар һуража гараа. Тэндэ мүнөө эрдэмэй кандидадууд Амголонов, Сажинов, Содномов, Хабаев, Иванов, мүн бусадшье хүдэлжэ, залуу үетэниие хүмүүжүүлхэ хүнүүдые һурган гаргана. Омогорхыт, Моисей Дмитриевич!

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай урда тээ дархашуулай бригадираар ажаллаат. 12 хүн бригададатнай бии һэн. Сталинградые хамгаалгада унаһан Таракановский гэжэ нүхэртнай нэгэтэ юун гээд бэшээ һэм. «Фашис нохосууд хүнэи бүтээһэн, хүнэй бариһан гэр бараануудые бута һамна бомбодожо, буудажа, нүхэдыемнаи алажал байна. Бидэ илахабди. Түрэл Улаан-Үдэ дээрэмнай нэгэшье бомбо унахагүй» гэжэ тэрэтнай хэлээ һэн. Үнэхөөрөөшье унаагүй. Илалта мандаа. Городоймнай хүбүүд тэрэ илалта мандуулалсаа. Танай бригадын Кульков, Плетнёв, Таракановский гэгшэд бусаагүй, мүнхэ нойроор баруун зүгтэ нойрсоно. Улаан-Үдынгөө урган һалбархын түлөө тэдэтнай унаа.

Мүнөө ниислэл хотомнай 300 наһатай болобо. 220 мянган хүнэй намтарнуудтай нягта холбоотой Улаан-Үдэдээ барилга бодхоожо байһандатнай атаархамаар лэ, Моисей Дмитриевич. Үдын урда бэедэ бодоһон бухэли городто мүнөө ажаллахадаа, хүнэй гар, хүнэй ухаан, хүнэи бэлиг яаһан хүсэтэй, уран гээшэб гэжэ гайхана ёһотойт.

Баатар хүнүүдээрээ түрэл хотомнай суутай. Абаад үзэгты. Мяха-консервын комбинат, шэлэй завод, «Электромашина», «Теплоприбор». Судна заһабарилгын болон Авиационно заводуд, Трикотажна, «Труд» фабриканууд...

300 наһатайшье һаа социалис залуу хото гэжэ суурхапан Улаан-Үдэм, эбтэй нэгэ бүлэг. Шиниин энэ ехэ хүреэ соо элдэб яһатан: буряад, ород, татар, украинец, азербайджан, еврей болон бусад эб нэгэдэн ажаллажа, эбтэй ажаһууна. 1-дэхи СМУ-гай дархан Моисей Дмитриевич Аникьев иигэжэ хөөрэнэ:

— 2-дохи СМУ-да Кара Атакиши-оглы Ахадовай бригада хүдэлдэг, Тэндэ гушан хүн. Бригадын 9 яһатанай хүнүүдэй нүхэсэл—олон түмэн совет арадай аха дүүгэй хани барисаанай, хэтэ мүнхэдөө таһаршагүй холбоо харилсаанай, пролетарска интернационалын эли тодо гэршэ. Эдэ газар малтагшадшни хододоо суурхажа байдаг лэ. Юрэдөө, богонёор хэлэхэдэ, Улаан-Үдын «һудаһануудые» бүтээгшэд гээшэ.

Түрэл городнай ургана, хүнүүднайшье хүмүүжэнэ. Урматайгаар ажаллана, урматайгаар һурана, урматайгаар амарна. Совет гүрэнэй агуүехэ бүлэ соо эзэлхэл ёһотой хүндэтэ һуурияа эзэлнэ, миний улаан-үдынхид! Гудамжануудай ногоон сэсэрлиг соогуур хонгео дуун, «Ногоон аралай» һөөг соогуур хүхюу энеэдэн, шэрэм харгыгаар тепловозуудай хүнхинөөн. һүниин тэнгэриие толотуулһан мянга түмэн галнууд. Россиин олон одод соо яларнаш, манай Улаан-Үдэ! Зүүн Сибириин гэрэлтэйхэн нэгэ одон.

Түрэл Коммунис партидаа, Эхэ орондоо, арад зондоо үнэн сэхэ, ерээдүйн һайхан байдалые түхеэрэлгэдэ нангин хубитаяа оруулан, эсэшэ сусашагүйгөөр сохилжо байһан 220.000 галта зүрхэн Улаан-Үдыемнай суурхуулжа ходо байнал. Саашадаашье суурхуулжа байг лэ!

Хүн зоной хүсэлнүүд

Ажаһуудаг байрамни ЛВРЗ-гэй 2-дохи участогта оршодог. Һүүлэй жэлнүүдтэ эндэхи оршон газар айхабтар ехэ барилгануудаар урган һалбаржа, ниислэл хотымнай эгээн һайхан районуудай нэгэн болонхой. Октябрьска гудамжаар юун гэһэн гоё жэмэстэ ногоон мододой һөөгүүд таригдажа, сэсэглэн наошаһалшоод байна гээшэб!

Мүнөө үе сагай Улаан-Үдэ Сибирь ороной эгээл темо городуудай нэгэниинь болон мандаа.

Тэнгэри өөдэ гараха гэһэн гэшхүүртэл адляар телецентрэй башнинь эрид өөдэ харбанхай. Эхэ оронойнгоо эгээл дээдэ шанда—Ленинэй ордендо хүртэһэн оперо, баледэй театр, локомотив-вагон запабарилдаг завод, мяха-консервын комбинат манай городто бии юм,

* * *

Улаан-Үдынгөө ойн баярай һайндэрые хүдэлмэришэн хани нүхэдөөрөө маша халуунаар тэмдэглэн, ниислэл хотомнай саашадаа улам олон наошапата мододоор бүрхөөгдэг гэжэ юрөөнэб.

Һайндэрөөр, түрэл Улаан-Үдэмни!

Владимир ШУЛУНОВ, хүдэлмэришэн, коммунис ажалай ударник.

* * *

Түрэл манай городнай энээнһээ саашаа улам гоёор хүгжэн һалбархань дамжаггүй.

Манай город жаргалтай
Мүнхэ түрөө нааданаш,
Мянга түмэн жэлнүүдтэ
Мандан байхаш болтогой!

Цыден-Жап ЖИМБИЕВ, уран зохёолшо.

* * *

Гуша нэгэдэхи жэлээ би Улаан-Үдэ городто ажаһуунаб. 1935 ондо Москваһаа комсомолой путевкоор Улаан-Үдын паровоз-вагон заһабарилгын заводто хүдэлхөөр залуухан басаган ерээ бэлэйб. Айл бүлэ, үнэр үргэн бологдоо.

Городнай үшөөл ургажа, хүгжэжэ байна. Хүн зомнай улам олошорхо. Тиимэһээ ажалшадай ажаһуудалай эрилтэ улам һайжаруулха шухала. Минии һаналаар, хотын ниитын эдеэ хоолой предприятинууд, ажалшадай ажаһуудалай эрилтэ хангаха предприятинууд городой бусад хүгжэлтэнүүдһээ гээгдэжэ ябана. Столовонууд, эдеэ хоолой магазинууд үшөөл үсөөн. Энээнһээ боложо, ажалшаднай ябаһан газартаа түргөөр эдеэлхэ аргагүйдэхэ, үнэтэ сагаа ээлжээндэ байжа барана. Эдэ дутагдалнуудай түргөөр усадхагдахые хүсэхэ байнаб, түрэл город Улаан-Үдэдөө.

Н. ЛЯЩУК,
Первомайска үйлсын 14-дэхи гэртэ ажаһуудаг эхэнэр.

Революцийн нэрэмжэтэ талмай дээрэ. Үдэшэлэн.
П. ЯХНОВЕЦКИИН фото.

ТОО, БАРИМТАНУУД

☆ Буряадай индустриин гигант—Ленинэй орденто ЛВРЗ 1934 ондо түрүүшын паровоз заһабарилан гаргаа һэн. Мүнөө орёо оньһото электровоз, тепловоз, пассажирска вагонууд заһабарилагдана.

☆ Ленинэй ордендо һаяхан хүртэһэн Улаан-Үдын мяха-консервын комбинат 1937 ондо ашаглалгада үгтэжэ, түрүүшын продукци үгэжэ эхилһэн. Мүнөө тус предприятиин үйлэдбэрилһэн продукци Сибирь, Алас-Дурна зүгэй ажалшадта элээгээр эльгээгдэнэ.

☆ Улаан-Үдын шэлэй завод 1935 оной сентябрьда түрүүшын шэл үгэһэн. Тэрээнһээ хойшо үйлэдбэринь хэдэн дахин үргэдхэгдөө. Жэл бүхэндэ түсэбһөө гадуур оло мянган дүрбэлжэн метр сонхын шэл үйлэдбэрилнэ.

☆ Улаан-Үдын индустриальна хүгжэлтын түрүүшын предприяти — «Механлит» (мүнөө «Электромашина») завод 1922 ондо ашаглагдажа эхилээ. Мүнөө тус заводой хүдэлмэришэдэй бүтээһэн электромотор, автокранууд дэлхэйн олон оронуудта эльгээгдэнэ.

Монгол арадай революциин 45 жэлэй ойдо

АХА ДҮҮ МОНГОЛОЙ ҺАЙНДЭР

Монголой ажалшад арадайнгаа революциин болоһоор 45 жэлэй алдарта ойе социалис нэгэдэлэй оронуудай арадуудтай хамта, бүхы түрүү хүн түрэлтэнтэй хамта энэ оной июлиин 11-дэ баяр баясхалантайгаар һайндэрлэн тэмдэглэхэнь. Монголой Арадай-революционно партиин хүтэлбэри доро 1921 ондо болоһон энэ революци колониальна болон феодальна дарлалтые хэтэ мүнхэдөө усадхаад, монгол арадай үмэнэ зол жаргалай, дэбжэлтын гэгээн һайхан зам, ангигүй шэнэ общество байгуулха зам гаргажа үгэһэн байна.

Хэнэйшье мэдэһээр революциин урда тээ Монгол Азиин оронуудай эгээл гээгдэнги оронуудай нэгэн байгаа. 200 гаран жэлэй туршада манжа булимтаргшад болон нютагай баяшуул ээрхэн зонхилжо, ороной экономикые һандаран доройтохо ябадалда хүргэһэн байгаа. Харин хүн зониинь ухажа дуйһаха туйлда хүргэгдэһэн байна. Эрхэ сүлөөдэ дуратай монгол арад национальна болон социальна талаар һэргэн хүгжэхын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсээ. Октябриин революциин агууехэ үзэл бодолнууд, 1920—1921 онуудта В. И. Ленинтэй монгол революционернүүдэй уулзажа хөөрэлдэһэн ушар монгол арадай тэмсэлдэ, революционно партиин хүгжэн бэелхэ ябадалда айхабтар ехэ нүлөө үзүүлһэн байна. 1921 оной мартда Арадай-революционно партиие байгуулһан ушар Монгол ажалшадай тэмсэлдэ шиидхэхы удха шанартай хэрэг болоһон юм. Энэ парти ороной бүхы революционно хүсэнүүдые нэгэдхэжэ, үмхирэн муудаһан феодальна байгуулалтые унагааха тэмсэлдэ хүтэлһэн байна. Энэ тэмсэлэй ашаар 1921 оной июлиин 11-дэ арад зон илалта туйлаа һэн.

Монголой Арадай революци үг зорилгоороо империализмда, феодализмда эсэргүү шэглэлтэй, арадай демократическа революци байһан юм. Түрүүшын, ниитэ демократическа шатадань (1921—1940 онууд) монгол арад өөрынгөө партиин хүтэлбэри доро, Советскэ Союзай аха дүүгэй туһаламжын ашаар хоёр ехэ зорилго амжалтатайгаар шиидхэһэн. Нэгэ талаһаа, феодально-крепостническа харилсаанай болон колониальна дарлалтын үлэгдэлнүүд усадхагдаа, нүгөө талаһаа орон дотор шэнэ социалис байгуулалта экономикодо бии болгогдоһон байна. Тиигэһэнэй үндэһөөр 30-аад оной эсэс багаар МНР-тэ феодалнуудай анги усадхагдаһан, Монгол орон гадаадын капиталһаа дулдыдахаяа болиһон, мүн залуухан хүдэлмэришэн анги мүндэлжэ, общество болон гүрэнэй хүтэлбэрилхы политическэ хүсэп болоһон байна.

40-өөд онуудай эхеэр революциин хоёрдохи шага—социалис шата эхилһэн юм. Монголой Арадай Республика социализмын үндэһэ һуури байгуулжа захалһан байгаа. Гэбэшье гитлеровскэ Германиин үүдхэһэн дэлхэйн хоёрдохи дайн, мүн монгол арадайшье амгалан ажал байдалые таһалдуулһан юм. Дайнай жэлнүүдтэ Монголой Арадай Республика Германиин фашизмда болон Японой милитаризмда эсэргүүсэн Советскэ Союзай тэмсэхэ хэрэгтэ нилээд ехэ туһаламжа үзүүлһэн байна. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ аха дүү монгол арaднай манда һайн һайхан туһаламжа үзүүлээ гэжэ совет хүнүүд хододоо баярлан һанажа байдаг.

Дайнай һүүлээр социализмын дэлхэйн байгуулалтын бии болоходо, МНР социализм байгуулха талаар үргэн ехэ программа бэелүүлжэ эхилхэ аргатай болоо һэн. Тэрэнһээ хойшо үнгэрһэн үедэ монгол арад шэнэ ехэ амжалтануудые туйлаа. Тусхайлбал гурбан табан жэлэй түсэб, мүн арадай ажахы болон соёл культура хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэб дүүргэгдэв. Энээнэй ашаар 1960 ондо МНР аграрно-индустриальна социалис гүрэн болоо юм. 1940 оной хэмжээнтэй сасуулбал, промышленностиин бүтээн гаргаһан бүхы продукци 1965 ондо 11 дахин ехэ болоһон байна. Мүн хүдөө ажахыдашье ехэ юумэн хэгдээ. Малшадай ажахынуудые социалис ёһоор хамжуулха хүдэлмэри 50-аад онуудай эсэс багаар түгэсхэгдөө. Тиигэжэ ороной бүхы экономико дотор ажахын нэгэн социалис байгуулалта батаар һуурижажа, хүниие хүнэй мүлжэхэ ябадал хэтэ мүнхэдөө усадхагдаа. Мүн газар ажалые үргэн ехэ хэмжээгээр хүгжөөжэ эхилһэн ушар арадай ехэ илалта болоо. 1960 онһоо хойшо МНР өөртөө хэрэгтэй таряа талхаяа орон дотороо ургуулан абана.

Арадай революциин 45 жэлэй һайндэр парти болон арадай ажабайдалда айхабтар ехэ удха шанартай ушар хэрэгэй болоһон үедэ тэмдэглэгдэжэ байна. Һаяхан үнгэргэгдэһэн МНРП-гэй XV съезд айхабтар шухала хоёр документые — МНРП-гэй шэнэ Программа болон 1966—1970 онуудай дүрбэдэхи табан жэлэй түсэбэй директивэнүүдые баталан абаа. Монгол дотор социализм байгуулха хэрэгые түгэсхэн дүүргэхэ үедэ партиин баримталха генеральна хараа шугам шэнэ программа дотор тодорхойлогдоо.

МНР-эй ажалшад ажалдаа гайхамшаг амжалтануудые туйлан, национальна һайндэрөө угтажа байна. Гурбадахи табан жэлэй түсэб (1961—1965 онууд) амжалтатайгаар дүүргэгдэв. Илангая хүдөө ажахыда ехэ амжалтанууд туйлагдаа. Үхэр малай тоо толгойе олошоруулха түсэб табан жэлэй туршада 104 процент дүүргэгдээ. Мал ажалай ниитэ продукциин хэмжээн 13 процентээр, газар таряалангай продукци 29,7 процентээр нэмээ. Мүнөө Монгол орон бүхы дээрээ 14 миллион шахуу толгой малтай болонхой.

Мүн энэ туршада промышленность нилээд хүгжөө, ехэ барилга хэгдээ. Үнгэрһэн табан жэл соо промышленностиин продукциин ниитэ хэмжээн 1,6 дахин ехэ болоо, 90 гаран шэнэ промышленна объектнүүд болон цехүүд ашаглалгада оруулагдаа. Тэрэ тоодо Дарханай промышленно-энергетическэ комплексын хэдэн предприяти ажаллажа эхилһэн байна.

Экономикодо туйлагдаһан амжалтануудтаа түшэглэн, парти болон правительство арад зонойнгоо байдалые һайжаруулха талаар хэдэн хэмжээ бэелүүлээ.

Дүрбэдэхи табан жэлэй түсэбэй ёһоор, 1970 он болотор МНР-тэ хүдөө ажахын продукциин хэмжээн 38—40 процентээр, промышленна продукциин хэмжээн —70-80 процентээр ехэ болохо гэжэ хараалагдана. Мүн национальна доход гурбанай нэгэ хубяар нэмэхэ. Соёл культурын, эрдэм ухаанай, арадай һуралсалай талаар ехэ зорилгонууд табигданхай. Шэнэ табан жэл хадаа Монгол нютагта социалис обществые гүйсэд дүүрэнээр байгуулжа түгэсхэхэ замда томо алхам болохо юм.

Монголой Арадай Республика дэлхэйн социалис байгуулалтын таһаршагүй нэгэ хубинь мүн. Гадаадынгаа политика ябуулхадаа, Монголой Арадай-революционно парти болон МНР-эй правительство марксистско-ленинскэ һургаалые дагажа, пролетарска интернационализмын болон ниитын элдэб байгуулалтатай гүрэнүүдтэй эбтэйгээр зэргэ оршохо гэһэн гол ёһонуудые хүтэлбэри болгодог.

МНР дэлхэй дээрэ улам хүндэтэй боложо байна. Мүнөө энэ орон 33 гүрэнтэй дипломатическа харилсаатай болонхой, гадна ООН, СЭВ болон уласхоорондын бусад олон организацинуудай гэшүүн болонхой. Гадаадын политикые эсэшэ сусашагүйгөөр, шууд сэхээр ябуулжа, МНР аха дүү партинууд болон дэлхэйн социалис байгуулалтын оронуудай нэгэдэлые батадхаха хэрэгтэ ехэ хубитаа оруулна.

МНР болон СССР-эй хоорондо, мүн Монгол ба социалис бусад оронуудай хоорондо аха дүүгэй ёһоной харилсаан амжалтатайгаар хүгжэжэ, тэдэнэр улам эбтэйгээр, улам нягтаар харилсан ажаллана. Һаяхан СССР болон МНР партийно-правительственна делегацинуудые бэе бэедээ айлшалуулалсаа. Энэнь совет-монгол харилсаанда һүүлэй үедэ болоһон айхабтар ехэ удха шанартай хэрэг байгаа. Совет арад 1965 оной апрельдэ нүхэр Ю. Цыденбал түрүүтэй Монголой партийно-правительственна делегациие үнэн зүрхэнһөө амаршалан угтаһан, мүн МНР-эй ажалшад байгша оной январь һарада нүхэр Л. И. Брежнев түрүүтэй Советскэ партийно-правительственна делегациие айхабтар халуунаар хүлеэн абаһан байна. Манай партинууд болон оронууд дэлхэйн мүнөөнэй хүгжэлтын бүхы асуудалнуудаар нэгэн һаналтай байгаа гэжэ эдэ уулзалганууд баталан харуулаа.

Монгол арадай национальна һайндэртэйнь дашарамдуулан, совет хүнүүд монгол ажалшадые үнэн зүрхэнһөө амаршалжа, МНРП-гэй хараалһан шухала ехэ түсэбүүдые дүүргэхэ хэрэгтээ шэнэ амжалтануудые туйлахыень хүсэнэ.

В. ТИТКОВ,
экономическа эрдэмэй кандидат.
(АПН).

ХҮДӨӨ НЮТАГ—ГОРОДОЙХИДТО

Он жэлнүүд хойно хойноһоо һубарилдан үнгэрөө. Түрэл хотомнай тэбхэр 300-тай болобо.

Үндэр наһатай болоошье һаа, үдэрһөө үдэртэ үнгэ шарайнь залууржа, олон дабхар ордонуудаар шэмэглэнэ. Улаан-Үдынгөө үйлсэ гудамжануудааршье алхалхада урматай, хүхюун болонхой.

Республикынгаа ниислэл хотын хотоймо ехэ найр дээрэ хүдөө зоной элидхэхэ, баярлуулха юумэн захаһаа. Городоймнай магазин, дэлгүүр дээгүүр табяатай мяха, һү, үндэгэн, огородой эдеэн—бүхыдөө хүдөөгэй ажалшадай хүндэтэ бэлэг ха юм.

ҺҮН—сагаан эдеэнэй дээжэ, хүн бүхэнэй амтан эдеэн. Городой һүнэй заводто үдэр бүри 30 гаран автоцистерн һүн орожол байдаг. Хори, Яруунын, Мухар-Шэбэрэй Тарбагатайн, Ивалга, Сэлэнгын дардам харгыгаар үглөө, үдэшэгүй шара зүпэтэй «Молоко» гэһэн бэшэгтэй автомашинанууд гүйлдэжэл мэдэнэ.

Республикымнай колхоз, совхозууд түрэл хотынгоо һайндэрэй урда тээ гүрэндэ һү худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб 26 мянга гаран центнерээр үлүүлэн дүүргэв. Энэмнай городой ажалшадта бэлэг болоно.

МЯХАН Хүдөөгэймнай ажалшад гүрэндэ мяха тушааха түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэв. Хахад жэлэй түсэбһөө гадуур 30 мянгаад центнер мяхан худалдагдаба.

— Энэ мяханай 40 мянган центнерынь Улаан-Үдэ городой ажалшадта худалдагдаа,—гэжэ мяханай комбинадһаа мэдээсэгдэбэ.

ҮНДЭГЭН. Энээнгүйгөөр амтан эдеэ бэлдэхэнь бэрхэгэй.

— Хахад жэлэй түсэбһөө гадуур 3 миллион 200 мянга гаран үндэгэ тушаагаабди,—гэжэ колхознигууд, совхозуудай хүдэлмэришэд Улаан-Үдынгөө ажалшадта урматайгаар элидхэжэ байна.

ОГОРОДОЙ ЭДЕЭН. Городоймнай зон энээндэ бүришье һаа дуратай. Түрэл хотымнай тойроод. һүүлэй жэлнүүдтэ хэдэн олон тепличнэ комбинадууд баригдажа, хабар эртэһээ городой зониие үгэрсэ, помидороор хангадаг болонхой. Энэнь тон һайшаалтай.

Сотниковой, Ивалгын, Оронгын, Эрхирэгэй, Онохойн Ганзууринай, Харганаагай теплицын комбинадуудһаа үдэр бүри ноб ногоохон үгэрсэ, уб улаахан помидор городой магазин, дэлгүүр, столовонуудта хэдэ хэдэн центнерээрээ орожол байдаг.

Хартаабха тухай хэлэһэнэйшье хэрэггүй. Городой хүн зон хэрэгтэй соонь тэрэниие абаха аргатай.

ҮШӨӨ НЭГЭ ИЛАЛТА

Благовещенск городой «Амур» командатай ээлжээтэ уулзалгаяа үнгэргэхөөр тиишэ ошоһон манай «Сэлэнгэ» командын футболистнууд энэ наадаяа июлиин 8-да үнгэргэбэ. «Сэлэнгын» футболистнууд талмайн эзэдтэй шадамар бэрхээр наадажа, уулзалгаяа 2:0 тоотойгоор түгэсхэбэ. Тиигэжэ мүнөө дүн хамтадань 19 очкотой болобо.

Удаадахи—һүүлшынгээ наадаа манай футболистнууд Шэтын «Забайкалец» командатай июлиин 12-то үнгэргэхэ юм.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Мүнөөдэрэй номерто

Нэгэдэхи хуудаһанда: Улаан-Үдын 300 жэлэй ойдо зорюулагдаһан түрүү бэшэг. КПСС-эй Улаан-Үдын горкомдо, ажалшадай депутадуудай горсоведэй гүйсэдкомдо, хотын бүхы ажалшадта КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй амаршалга. Улаан-Үдын горсоведэй, КПСС-эй горкомой баярай суглаан.

Хоёрдохи хуудаһанда: РСФСР-эй болон Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указууд.

Гурбадахи хуудаһанда: загаһашадай үдэртэ зорюулагдаһан материалнууд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: нютаг нютагай һонин. Хилын саанаһаа мэдээсэл.

Редактор Ц. О. ОЧИРОВ.

Н-03528.

Зак. № 513.